Sundhedsfremme og Sundhedsstrategier 2022

Digital selvskade

Eksamensgruppe nr.: S2225176259
Projekt(arbejds)titel: Digital selvskade (digitalisering af fysisk selvskade og finding your tribe) - Unge kvinder i PRIV-netværket
Gruppens medlemmer: Alberte Nøhr Jakobsen (71527), Anna Matilde Nielsen (71431), Freja Sangvirat Jensen (71346) og Liljan Joensen (71853)
Vejleder: Joanna Maria Liebum Wisbech
Dato D. 1 Juni 2022

Abstract

This project seeks to examine how acknowledgement and the performance-oriented society leads young women to join the online PRIV-network. This will be done through a research question, which is defined as follows:

"*What roles do recognition and the performance society play when young women choose to become part of the PRIV-network?*"

The purpose of this project is to investigate why young women seek networks, such as PRIV and what they get out of it. We've chosen to use Critical Theory as our theoretical position in science, as we, by this, can include Axel Honneth's Theory of acknowledgement, as well as Anders Petersen's theory of the Performance Society. We will do this by including statements from two expert-interviews that we have chosen to conduct.

Axel Honneth works with three types of spheres; the private/love sphere, the sphere of rights and the solidarity sphere. Each of these spheres follows a form of acknowledgement. If the young women don't achieve this acknowledgement, it will have an impact on their identity formation. In addition, there are also three types of violations that the young women can experience in their lives, which can also lead them to the PRIV-network. It can be argued that one can sense a performance culture in the PRIV-network, as the young women compete for who is the worst physically and mentally, by sharing photos and videos of themselves doing self-harm, to get more followers and likes. By this, they achieve solidarity acknowledgement.

In relation to the performance society, we have come to the conclusion that there are some norms and rules in the current society, which means that the young women have to live up to certain demands, as well as live up to the demands they make upon themselves based on the society. The performance society thus plays a significant role in identifying what leads the young women into the PRIV-network. It is also seen as the basis of the various experiences of violations that the young women have experienced.

Taking our analysis and discussion into consideration, we can conclude that both acknowledgement and the performance society should be given an importance and not at least, a great significance when the young women choose to join the PRIV-network.

Indholdsfortegnelse

Abstract **2**

Indholdsfortegnelse **3**

1.0 Indledning **5**
1.2 Problemformulering 6
1.2.1 Undersøgelsesspørgsmål 6
1.3 Motivation 6
1.4 Semesterbinding 7
1.5 Begrebsafklaring 8
1.6 Afgrænsning 11
1.7 Projektets opbygning 12
1.8 Litteratursøgning 13

2.0 Redegørelse **17**
2.1 Hvad? 17
2.2 Hvem? 19
2.3 Hvor? 20

3.0 Projektets videnskabsteoretiske retning **21**
3.1 Kritisk teori 21
3.2 Kritisk teori - betydning for vores projekt 22
3.3 Forskerposition 23

Opsamlende overvejelser **25**

4.0 Projektets teoretiske ramme **26**
4.1 Axel Honneths anerkendelsesteori 26
4.1.1 Operationalisering af Axel Honneths anerkendelsesteori 29
4.1.2 Kritik af Axel Honneths anerkendelsesteori 30
4.2 Anders Petersens præstationssamfund 31
4.2.1 Operationalisering af Anders Petersens Præstationssamfund 33
4.2.2 Kritik af Anders Petersens præstationssamfund 34
4.3 Opsamlende overvejelser **34**

5.0 Projektets metodiske tilgang **35**
5.1 Semistruktureret ekspertinterview 35
5.1.1 Valg af eksperter 39
5.1.2 Empiriske begrænsninger samt valg af eksterne kilder 40
5.1.3 Etiske overvejelser i forbindelse med valg af metode 41
5.1.4 Kritisk refleksion af ekspertinterview 43
5.2 Analysestrategi 44
5.3 Opsamlende overvejelser **47**

6.0 Projektets analyseafsnit **47**
6.1 Anerkendelse i PRIV-netværket 48
6.1.2 Faldgruber i PRIV 51
6.2 Hvor går det galt? 53
6.2.1 Præstationssamfundets rolle 57
6.3 (Analyse af) De tre krænkelsessfærer 61
6.3.1 Den kropslige krænkelse 61
6.3.2 Krænkelse af rettigheder 62
6.3.3 Krænkelse af livsformer 63
6.5 PRIV-netværket - et digitalt rum (‘finding your tribe’) 64
6.6 Opsamlende overvejelser 67
7.0 Diskussion og perspektivering **68**
7.1 Perspektivering 68
7.2 Diskussion **71**
8.0 Konklusion **74**
9.0 Litteraturliste **76**
10.0 Bilag **82**

1.0 Indledning

I 2019 begik den 20-årige kvinde, Maja Luna, selvmord. Efter hendes død, kom det frem, at hun i årene op til denne, havde været en del af et lukket netværk på Instagram, kaldet PRIV-netværket. Herinde bliver der delt selvskadende indhold blandt sårbare unge kvinder (jf. afsnit 1.5). Maja Luna bliver beskrevet som en, på mange måder, typisk bruger af netværket, der led under alvorlige psykiske lidelser (Kristiansen, 2020). Udenlandske studier peger på, at digital selvskade er mere udbredt blandt unge, der befinder sig i en sårbar og udsat position. Der kan for eksempel være tale om unge, der har været udsat for mobning, og som udviser tegn på psykisk mistrivsel (Patchin & Hinduja, 2017). Det var netop denne mistrivsel, såvel som planer om selvmord og grafisk materiale af hendes udøvet selvskade, som var omdrejningspunktet i Maja Lunas opslag i det lukkede netværk (Kristiansen, 2020).

Dette er blot ét eksempel på fænomenet, digital selvskade - et fænomen, der optræder i flere facetter. Fælles er måden hvorpå, sociale medier bliver brugt som platform til deling af selvdestruktivt indhold (Møhl & Rubæk, 2020, s. 106-107). Der er endnu ikke lavet nogle større danske undersøgelser, der fremlægger hvor mange, der egentlig udøver digital selvskade i Danmark, men ifølge teknoantropolog, Asger Gehrt Olesen, omfatter PRIV-netværket omkring 1000 medlemmer (Sørensen, 2020). Dét, at selvskade har fået et digitalt udtryk, bør desuden ses i lyset af de sociale mediers indtog i de unges liv. Hermed ikke sagt, at de sociale medier er skyld i, at flere unge udøver digital selvskade, men at digitaliseringen har gjort det muligt at skabe sine egne særprægede fortællinger i et digitalt forum (Bilag 2).

I forskningsartiklen, 'Selvskadende adfærd på sociale medier', påpeger professor, Carsten René Jørgensen, og forsker, Camilla Beck Vestergaard, at unge kvinder udøver digital selvskade for blandt andet at opnå anerkendelse og omsorg fra andre, som gør det samme (Vestergaard & Jørgensen, 2017). I den forbindelse fremlægges det ligeledes, at kvinderne føler det skamfuldt at tale om i 'den virkelige verden'(jf. afsnit 1.5), hvorfor de tyer til internettet for at møde ligesindede. Men hvad er det, der gør, at unge kvinder ikke oplever tilstrækkelig anerkendelse i det virkelige liv, således at de må søge denne i det lukkede forum på Instagram? Tilbyder denne online platform nye former for fællesskaber og anden anerkendelse?

Med udgangspunkt i et samfundskritisk videnskabsteoretisk ståsted, vil dette projekt belyse digital selvskade som et resultat af samtiden, hvor unge mennesker konstant forventes at skulle præstere sit absolut bedste (Petersen, 2016, s. 11-15). I forlængelse heraf undersøges det, hvordan dette kan lede til, at nogle unge kvinder udøver selvskadende adfærd på sociale medier - nærmere bestemt, i PRIV-netværket. Der undersøges i den forbindelse, hvad PRIV-netværket tilbyder unge kvinder i deres søgen efter anerkendelse.

1.2 Problemformulering

På baggrund af ovenstående har vi udarbejdet følgende problemformulering:

Hvilke roller spiller anerkendelse og præstationssamfundet, når unge kvinder vælger at blive en del af PRIV-netværket?

1.2.1 Undersøgelsesspørgsmål

- *Hvad er digital selvskade, og hvem tager del i det?*
- *Hvilke samfundsstrukturer er samtiden præget af, og hvilken betydning har de for de unge kvinder i PRIV?*
- *Hvorfor har selvskade fået et digitalt udtryk, og hvilken betydning tillægges digitaliseringen?*
- *På hvilken måde afspejler de unge kvinders adfærd et konkurrencepræget samfund?*

1.3 Motivation

Prioriteringen af dette afsnit skyldes, at det er vigtigt for os at understrege, at projektet er opstået i kraft af en oprigtig interesse for det undersøgende.

Idéen til dette projekt opstod, da vi første gang hørte om fænomenet digital selvskade efter at have set DR-dokumentaren, *Døde pigers dagbog*. Denne dokumentar giver et indblik i det

hemmelige netværk på Instagram, kaldet PRIV-netværket, hvor unge kvinder deler selvskadende indhold med hinanden. Motivationen for at undersøge dette fænomen nærmere kom sig af undren over, at et sådan fænomen eksisterer i dag. Dette gjorde os nysgerrige på at lære mere om, hvad dette fænomen indebærer, såvel som hvad det er opstået i kraft af.

Digital selvskade er et nyt fænomen, som der endnu ikke findes meget forskning omkring (Møhl & Rubæk, 2020, s. 108). Dette understreger for os, at det er et fænomen, som bør undersøges nærmere, særligt i betragtning af det ellers hemmelige PRIV-netværkets fremkomst i medierne, hvilket tydeliggjorde, hvor mange der egentlig er medlem af det (Sørensen, 2020). Dette motiverer os til at udarbejde et projekt, hvis vidensbidrag er dels at gøre opmærksom på fænomenet, men i høj grad også at fremlægge sammenhængen mellem dét og samtidens samfunds forventninger til unge mennesker.

1.4 Semesterbinding

Formålet med dette afsnit er at give læseren et indblik i de overvejelser, som projektet er bygget op omkring i forhold til den sundhedsfremme-faglige binding. Sundhedsfremme og Sundhedsstrategier er en kombination af pædagogiske, psykologiske og samfundsvidenskabelige perspektiver på sundhed og dertilhørende sundhedsforståelser (Roskilde Universitet).

Dette projekt er obligatorisk forankret i fagmodulet Sundhedsfremme og Sundhedsstrategier. I forlængelse af dette finder vi det væsentligt for forståelsen af netop projektets forankring i Sundhedsfremme og Sundhedsstrategier kort at redegøre for, hvad der forstås ved sundhedsfremme. For at forstå sundhedsfremme, tages der udgangspunkt i den definition, som *The Ottawa Charter* har udviklet. *The Ottawa Charter* er navnet på en international konference fra 1986 omhandlende sundhedsfremme, hvori målet for at opnå sundhed for alle i år 2000 og fremover bliver præsenteret (Komiteen for Sundhedsoplysning, 1988).

The Ottawa Charter definerer sundhedsfremme således:

"Sundhedsfremme er den proces, som gør mennesker i stand til i højere grad at være herre over og forbedre deres sundhedstilstand. For at nå en tilstand af fuldstændig fysisk, psykisk

og socialt velbefindende, må den enkelte eller gruppen være i stand til at identificere og realisere mål, at tilfredsstille behov og at ændre eller at kunne klare omverdenen" (Ibid.).

Af projektet forventes det at projektets problemstilling er udarbejdet i relation til sundhedsfremmefeltet. Måden hvorpå dette skal afspejles, er ved, at projektet bliver understøttet af forskellige vidensperspektiver på sundhed, såvel som bestemte sundhedsopfattelser (Roskilde Universitet). Vores projekt er særligt optaget af én opfattelse, af hvad der skal til for, at vi mennesker kan leve et godt liv. Der er tale om et anerkendelsesbegreb, som spiller en central rolle gennem projektet, i måden hvorpå der argumenteres for, at anerkendelse er en nødvendighed for, at vi som mennesker kan udvikle et godt liv. Dette taler ind charterets definition af sundhedsfremme, der siger, at mennesket skal være i stand til at tilfredsstille behov for at nå optimal tilstand af velbefindende. Modsat bliver der i projektet også præsenteret nogle sundhedsmæssige konsekvenser ved ikke at føle sig anerkendt, hvilket også tilhører en særlig sundhedsopfattelse. Denne sundhedsopfattelse er altså med til at understøtte den faglige binding.
Dette projekt undersøger et fænomen, der har nogle sundhedsskadelige effekter for de unge kvinder i PRIV-netværket. Netop denne problemstilling lægger op til en undersøgelse, der er forankret i sundhedsfremmefeltet.

1.5 Begrebsafklaring

Begrebet:	**Forklaring:**
'Den virkelige verden'	Her bliver der refereret til verden, der kun erfares i fysisk tilstand og uden for de digitale rum.
'De unge kvinder'	Når der i projektet refereres til "de unge kvinder", henvises der til de unge kvinder i alderen 15-29 år, som er en del af PRIV-netværket (Kristiansen, 2020).
Digitalisering	Ordet digitalisering betyder, "*omsætning af fx data, lyd eller billeder til digital form"* eller *"udbredelse af elektroniske medier og computerbaserede forretningsgange*" (*Digitalisering — Den Danske Ordbog*, læst

	d. 31/5-22).
Digital selvskade	Ifølge LMS (Landsforeningen mod Spiseforstyrrelser og Selvskade) findes der tre typer af digital selvskade. I vores projekt har vi fokus på *'digitalisering af fysisk selvskade'*, som betegner, når billeder og/eller videoer deles på sociale medier, af udført selvskade. På denne måde, kan de som følger profilen, se disse billeder eller videoer (Ibid.). Dernæst ses digital selvskade også ved "finding your tribe" fænomenet, som består i online fællesskaber, hvori problematisk [selvskadende] adfærd, bliver delt i forskellige former (Hansen, 2016, læst d. 23/5-22).
Dominoeffekt	Et sammenbrud i et led som river andre led med sig - En effekt der påvirker en anden effekt, som påvirker en tredje effekt osv. (Hårbøl et al., 2009).
Faldgruber	Noget der let kan få en til at begå en fejl (Den Danske Ordbog).
Konkurrencestat	Betegner et samfund, som er præget af en "*(...)konkurrencementalitet og fokus på det enkelte individs præstation (...)*" (*Konkurrencestat — Den Danske Ordbog*, læst d. 22/5-22).
Likes	I forbindelse med Sociale medier - at synes godt om noget (*Hvad Er Et 'Like'?*, læst d. 31/5-22).
LMS	Landsforening mod spiseforstyrrelser og selvskade (Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade, læst d. 25/5-22).
Normativ	Noget der *"foreskriver eller vedrører normen for hvordan noget bør være eller opføre sig."* (*Normativ — Den Danske Ordbog*, læst d. 31/5-22).
PRIV-netværket	Et privat netværk på Instagram, hvor unge kvinder deler videoer og billeder af selvskadende adfærd i en intern privat gruppe. Man skal accepteres for at kunne blive medlem af gruppen (Poulsen, 2020).

Patologisk	En afvigelse fra det normale, som noget værende sygeligt (Den Danske Ordborg, læst d. 31/5-22).
Ringeagt	Det at "*(...) tillægge meget lille værdi eller betydning; ikke respektere eller påskønne (tilstrækkeligt).*" (*Ringeagte* — Den Danske Ordbog, 2003).
Selvopfyldende profeti	Dette begreb skal forstås som "*(...) et fænomen, at alene en udbredt forventning til et hændelsesforløb kan fremkalde dette hændelsesforløb, også selvom forventningen er baseret på en falsk opfattelse af virkeligheden.*" (*Selvopfyldende Profeti | Lex.dk – Den Store Danske*, læst d. 25/5-22). I projektets scenarie ligger begrebet op til den digitale verden, som de unge kvinder lever i, når de er aktive i PRIV-netværket.
Snævert normalitetsbegreb	Når der skrives 'snævert normalitetsbegreb', skal det forstås, som at, det er blevet mere begrænset, hvad der ses som værende normalt, eller at det er sværere at opnå det 'normale' (Bilag 2).
Sociale medier	"*(...) medier, hvor brugerne kan skrive sammen online, og hvor de kan dele billeder, videoer og lyd.*" (Navntoft, 2018).
Sårbar(hed) og psykisk mistrivsel	Digital selvskade ses i høj grad blandt unge, der befinder sig i sårbare positioner og viser tegn på psykisk mistrivsel. Et eksempel på denne mistrivsel viser sig blandt andet ved, at den unge oftere har været udsat for mobning (Patchin & Hinduja, 2017). Dermed vil disse begreber fungere som beskrivelse af de unge kvinder gennem projektet.

1.6 Afgrænsning

Undervejs i projektet har vi foretaget diverse afgrænsninger, der på forskellig vis skal være med til at fastholde problemstillingens reelle fokus. Vi finder det relevant at belyse disse, da det giver et indblik i den proces, der har været medvirkende til det endelige resultat. Derudover har samtlige afgrænsninger bidraget til, at projekts problemstilling fastholdes, og dermed ikke bliver uklar.

Med kritisk teori som vores videnskabsteoretiske ståsted, vil vores afgrænsning afspejles heri. Dette vil vise sig i vores valg af teorier samt ved det samfundskritiske perspektiv, som er et gennemgående tema.
I projektet har vi valgt udelukkende at tage udgangspunkt i de kvinder, der tager del i PRIV-netværket, da det er herigennem vores interesse er opstået. PRIV-netværket består typisk af medlemmer i aldersgruppen 15-29 år, (Kristiansen, 2020) og det er netop dem der refereres til, når der læses 'de unge kvinder' (jf. afsnit 1.5).
Fænomenet digital selvskade kommer i flere former. Dette projekt skildrer udelukkende den form, der kaldes "digitalisering af fysisk selvskade" og "finding your tribe", hvilket for os har været en vigtig afgrænsning at gøre i forhold til at kunne opretholde projektets fokus. Desuden stammer denne afgrænsning også fra, at det er denne form der bliver skildret i dokumentaren "Døde pigers dagbog", som er den, der har vakt vores interesse for dette felt.

Rent metodisk afspejles vores afgrænsning i vores valg om at foretage ekspertinterviews, som skulle være vores empiriske udgangspunkt. Fravalg af enkeltmandsinterview, samt overvejelser herom, uddybes i afsnittet 5.1.1, som netop omhandler etiske overvejelser i forbindelse med vores valg af metode.

Teoretisk er vi underlagt en afgrænsning, der taler ud fra et samfundskritisk perspektiv. Denne afgrænsning var naturlig for os, da vi arbejder ud fra et kritisk teoretisk ståsted, som kræver, at man tager et normativt (jf. afsnit 1.5) standpunkt. Måden hvorpå dette afspejles i vores projekt er ved, at vi anvender Axel Honneths anerkendelsesteori, som repræsenterer tredje generation af kritisk teoretisk tænkning. Derudover arbejder vi med teorien om et præstationssamfund af Anders Petersen. Denne teori er ligeledes udarbejdet ud fra et samfundskritisk perspektiv.

1.7 Projektets opbygning

Formålet med at klarlægge projektets opbygning for læseren er at skabe en struktur, der skal medvirke til at skabe sammenhæng.

Projektet er inddelt i en række afsnit, hvoraf de første syv afsnit har til formål at adressere aspekter af problemformuleringen samt at undersøge netop denne. Nedenstående beskriver projektets opbygning i form af en præsentation af de enkelte afsnits indhold.
Desuden har vi valgt at inkludere delkonklusioner undervejs, navngivet 'opsamlende overvejelser'. Disse skal bidrage til en bedre og mere sammenhængende forståelse undervejs. Projektet er tilmed bygget op på en sådan måde, at læseren bliver taget i hånden fra start til slut. Delkonklusioner er også med til at understøtte denne effekt, i og med der undervejs bliver givet en opsamling på, hvad projekt hidtil har afdækket, såvel som på undersøgelsens vigtigste pointer. Formålet er altså at opretholde den røde tråd og ikke tabe læseren undervejs.

Afsnit 1.0 består af projektets indledning, såvel som problemformulering og undersøgelsesspørgsmål. Vi vil endvidere præsentere projektets problemstilling, og hvordan denne er forankret i fagmodulet *Sundhedsfremme og sundhedsstrategier*. Afslutningsvist vil vores overvejelser omkring afgrænsning såvel som litteratursøgningen i forbindelse med vores projekt præsenteres.

Afsnit 2.0 indeholder et redegørende afsnit. I den forbindelse redegøre vi for, hvad der forstås ved digital selvskade, hvem der tager del i det, samt hvor og hvordan selvskaden udspiller sig. Dette afsnit afrundes desuden med en delkonklusion.

Afsnit 3.0 præsenterer projektets videnskabsteoretiske retning. Her præsenteres kritisk teori og dennes betydning for projektet, ligesom at vores forskerposition i relation til kritisk teori, bliver fremlagt.

Afsnit 4.0 består af projektets teoretiske ramme. Her præsenteres de valgte teorier og teoretikere, som der gøres brug af i projektet. Disse inkluderer Axel Honneths anerkendelsesteori samt Anders Petersens teori om præstationssamfundet. Ud over at præsentere teorierne, fremlægges også operationaliseringen af disse. Desuden fremlægges en kritik af både Axel Honneths teori og Anders Petersens teori.

Afsnit 5.0 fremlægger projektets metodiske tilgang. I den forbindelse præsenteres og redegøres der for den kvalitative metode, som vi i projektet gør brug af, nemlig det semistrukturerede ekspertinterview. I forlængelse heraf fremlægges vores etiske overvejelser i forbindelse med vores valg af metode, samt en begrundelse for vores valg af eksperter. Dernæst bliver vores egen indsamlede empiri kritiseret, med udgangspunkt i hvorledes vi har følt os begrænset af dens udfald. Herefter fremlægges en kritisk refleksion i forhold til vores udarbejdede semistruktureret ekspertinterviews. Afslutningvis bliver projektets analysestrategi fremført, hvilket også leder til projektets analyserende del.

Afsnit 6.0 består af projektets analyse. Her analyseres den indsamlede empiri i form af vores ekspertinterviews samt den yderligere valgte empiri, som der blev redegjort for i afsnit 5.0. Analysen udarbejdes med udgangspunkt i de valgte teorier, i samspil med empirien.

Afsnit 7.0 er projektets perspektivering og diskussion. I dette afsnit vil diskussionen tage udgangspunkt i et perspektiv, der undervejs vakte vores interesse. Derefter fremføres en perspektivering til, hvordan projektet havde udformet sig i tilfælde af, at vi havde benyttet anden videnskabsteoretisk retning, såvel som andre metoder og begreber.

Afsnit 8.0 består af projektets konklusion, der har til formål at konkludere, hvorvidt vi vurderer, at vi har kunne svare på vores problemformulering. Dernæst belyser denne projektets vigtigste pointer.

Afsnit 9.0 er projektets litteraturliste.

Afsnit 10.0 består af projektets bilag. Disse udgøres af vores transskriptioner af ekspertinterviews, samt vores interviewguide.

1.8 Litteratursøgning

Dette afsnit har til formål at klarlægge, at dette projekt er bygget op omkring relevant, og ikke mindst valid, forskning. Valg af litteratur er således med til at forstærke projektets validitet.

For at sikre os at vores problemformulering, samt besvarelsen på denne, er baseret på det bedste og mest relevante kildegrundlag, har vi foretaget en systematisk litteratur- og informationssøgning. Dette vil desuden bidrage med en forståelse for, hvor meget litteratur der egentlig er på området, såvel som hvad denne indeholder. Med litteratur forstås alt fra videnskabelig forskningslitteratur, i form af blandt andet akademiske opslagsværker, forskningsartikler og monografier, til eksempelvis mediekilder, statistiske kilder, webkilder og grå litteratur ("Litteratur- Og Informationssøgning I Samfundsvidenskaberne," 2016, s. 58-64). Vi har som udgangspunkt foretaget litteratursøgning i databaserne REX og Google Scholar.

I forbindelse med vores litteratur- og informationssøgning er vi opmærksomme på søgestrategier. Søgestrategier henviser til, hvordan man finder relevant litteratur, som kan bidrage til besvarelsen af problemformuleringen. Dette benyttede vi os af i form af kædesøgning såvel som systematisk litteratursøgning. Ved kædesøgning startes der ved én kilde, hvorefter dennes kilder følges med formålet om, at finde flere kilder af relevans (Ibid., s. 66-67). Ved systematisk emnesøgning omsættes problemfeltet og problemformulering til søgeord. I den forbindelse har vi udarbejdet en søgeprofil (Ibid., s. 67-68). Vores udarbejdede søgeprofil ses nedenfor.

Selvskade	**Digitalisering**	**Anerkendelse**
"Digital selvskade"	"Sociale medier"	Anerkendelsessfære
PRIV-netværk	Instagram	Krænkelsesfære
"Mental sundhed"	"Digitale medier"	Præstation
"Unge kvinder"	Teknologi	Præstationssamfund*

Vi har i vores søgestrategi taget udgangspunkt i tre "hovedemner" i vores projekt, hvoraf vi har udarbejdet søgeord, der passer til disse. Dernæst har vi foretaget litteratursøgningen på diverse databaser, hvor vi som udgangspunkt har udarbejdet søgestrenge, som har indeholdt ét ord fra hver hovedemne. Dette er gjort ved hjælp af boolske operatorer (AND, OR og NOT) (Ibid.," 2016, s. 68-69). Et eksempel på en søgestreng er følgende: "*Digital selvskade"*

AND Instagram AND anerkendelse. Vi fandt dog hurtigt frem til, at der ikke findes nok litteratur på området til, at vi opnåede en tilstrækkelig mængde resultater, når vi foretog vores søgninger. Derfor udarbejdede vi desuden søgestrenge på engelsk, med formålet om at opnå mere relevant litteratur. Et eksempel på en sådan er følgende: "Digital Self-Harm" AND youths. Via vores engelske søgestrenge nåede vi væsentligt flere resultater. Dog beskæftigede langt de fleste af disse resultater sig med "auto-trolling", hvilket refererer til digital selvmobning. I forbindelse med vores litteratursøgning er vi i øvrigt opmærksomme på at være kildekritiske, og vurderer kilder ud fra blandt andet forfatter, udgivelsesår og udgiver (Ibid., s. 70).

Vi fandt frem til følgende litteratur:

- Tidsskriftsartiklen, Selvskadende adfærd på sociale medier, 2017, af Camilla Beck Vestergaard og Carsten René Jørgensen, som undersøger, hvorfor unge kvinder udøver digital selvskade.
- Tidsskriftsartiklen, Selvskade - smertens paradoks, 2017, af Lotte Rudbæk og Bo Møhl, som undersøger sammenhængen mellem sociale mediers opståen og antallet af unge mennesker, der udøver selvskade.
- Rapporten, Mere end hver femte i 9. klasse har skadet sig, 2016, foretaget af Børnerådet. Her fremlægges statistikker ud fra en kvantitativ undersøgelse blandt 1900 unge over hvor mange unge mennesker, der udøver selvskade.
- Rapporten, Unge og sociale medier, 2019, udarbejdet af Center for Selvmordsforskning, som ligeledes fremlægger statistikker ud fra en kvantitativ undersøgelse blandt ca. 5000 unge mennesker. Disse omhandler sammenhængen mellem unges brug af sociale medier og selvskadende adfærd.
- Bogen, Adolescent girls in distress: A guide for mental health treatment and prevention, 2013, af Laura Hensley Choate. Denne beskriver samtidens kultur (i England), hvor præstationer, særligt på sociale medier, fylder for især unge kvinder, og hvordan dette kan lede til selvskadende adfærd.
- Artikelen, Digital self-harm: an examination of the current literature with recommendations for future research, 2022 af Rinjani Soengkoeng og Ahmed A. Moustafa, som beskæftiger sig med tidligere litteratur på området, og i den forbindelse blandt andet undersøger, hvorfor unge mennesker, som selvskader, tager del i online fællesskaber, der drejer sig om netop selvskade.

- Et resumé af en Phd. afhandling; *"Digital Self-Harm Among Adolescents"*, 2017, af Justin W. Patchin og Sameer Hinduja. Resuméet kortlægger, at unge, der udøver digital selvskade, i højere grad lider psykisk mistrivsel, samt befinder sig i en sårbar position.
- Bogen, FAQ om selvskade, 2020, af Lotte Ruhbæk og Bo Møhl. Denne omhandler selvskade, og kommer desuden nærmere ind på fænomenet, digital selvskade, og hvordan dette hænger sammen med internettets muligheder.
- Artiklen, "*Tre unge kvinder bryder tavsheden om hemmeligt netværk: Selvskade spreder sig som pesten"* fra 2020. Denne artikel indeholder en video, hvori et tidligere PRIV-medlem fortæller, hvilken effekt PRIV-netværket havde på hende.
- Et Epaper, kaldet *Børn & Unge*, fra 2017, som indeholder et indlæg kaldet "Nu skader børn også sig selv digitalt" om selvskade og digital selvskade. Heri fremstiller Bo Møhl blandt andet en række forhold og årsager, der kan resultere i selvskadende adfærd.
- En artikel, der indeholder et interview med psykolog Lotte Rubæk, omhandlende online selvskade. Lotte Rubæk, er desuden leder af projektet "Team for selvskade".
- Bogen, Sociale Patologier fra 2005, af Rasmus Willig og Marie Østergaard. I bogen bliver der gjort rede for, at samtidens normalitetsbegreb anses for at være patologisk.

Ovenstående beskriver den primære litteratur, som vi igennem vores litteratursøgninger fandt frem til. Disse bruges til at skabe overblik over noget af forskningen, som der er at finde på området, og som vi finder relevante i forbindelse med vores projekt. Vi er bevidste om at, ikke alt ovenstående forskning tager udgangspunkt i fænomenet digital selvskade, men vi vurderer, på baggrund af blandt andet bogen, FAQ om digital selvskade, at der kan drages paralleller mellem fysisk og digital selvskade, hvorfor vi finder det relevant at inddrage forskningen alligevel (Møhl & Rubæk, 2020, s. 108-109).

Den præsenterede litteratur vil igennem projektet blive benyttet til, blandt andet, at belyse forskellige analytiske pointer, såvel som til at diskutere og underbygge argumenter. Vi er desuden opmærksomme på, at noget af forskningen er foretaget af interesseorganisationer. Dette er blandt andet forskning fra Børnerådet og Center for Selvmordsforskning.

2.0 Redegørelse

Dette afsnit har til formål at afdække nogle elementer, som vi finder væsentlige for en grundig forståelse af vores undersøgelse. Afsnittet består af en redegørelse af, hvad digital selvskade er, hvem der gør brug af det, samt hvor og hvordan det foregår. Måden hvorpå dette er relevant for vores problemstilling, er fordi det medvirker til at forstå det genstandsfelt, som hele problemstillingen sætter rammen for.

2.1 Hvad?

For at forstå fænomenet digital selvskade finder vi det væsentligt at klarificere, hvad der menes med selvskade, idet digital selvskade udspringer af selvskade, der nu har fået et digitalt udtryk. Der findes i dag mange former for selvskade, samt forskellige metoder der bruges til at udøve denne. LMS definerer selvskade som en bevidst handling, der har til formål at medføre fysisk skade på den udøvende. De mest almindelige og sete metoder er at skære, brænde, kradse, bide eller slå på sig selv (Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade, læst d. 20/05-22).

Digital selvskade er et nyere fænomen, der udspringer af selvskade, men hvor handlingen foregår på internettet. Lotte Rubæk er forsker i selvskade, og beskriver selvskade på nettet således:

"Selvskade på nettet er stadig et begreb, der virkelig kræver forskning, for lige nu er der en del ting, som bliver beskrevet som digital selvskade, men tiden må vise, om selvskade på nettet er et fænomen for sig selv eller en del af andre fænomener. Lige nu taler man bl.a. om fysisk selvskade, som florerer på nettet i form af forskellige billeder og korrespondancer, og dette har der været en del fokus på i medierne. I lukkede netværk, f.eks. på Instagram, kan de unge – selvom det formentlig ikke er intentionen – komme til at inspirere hinanden til, hvordan de kan skade sig selv, og i disse former for netværk er der flere, der har begået selvmord." (Seminarer.dk & Rubæk læst d. 25/5-2022).

LMS definerer tre forskellige former for digital selvskade: *auto-trolling, self-baiting* og *digitalisering af fysisk selvskade.* Desuden har man også udviklet en form, kaldet *finding your tribe*. Dette projekt skildrer udelukkende 'digitalisering af fysisk selvskade' og 'finding your tribe', da det er disse former, der er tale om, når vi arbejder med udgangspunkt i

PRIV-netværket (jf. afsnit 1.5).

Digitalisering af fysisk selvskade, er når individer skader sig selv, for derefter at tage billeder af det og dele dette på sociale medier (Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade, læst d. 19/5-22). Dette leder så til fænomenet, kaldet *'finding your tribe',* som udgør det fænomen, at internettet tilbyder diverse fællesskaber indenfor alle interesseområder, hvori det er muligt at møde ligesindede og dele sine historier og udfordringer med hinanden (Hansen, 2016, læst. d. 23/5-22). Netop dette er PRIV-netværket et eksempel på. Dog er det forbundet med en risiko for, at den problematiske adfærd [selvskade], kan gå hen og blive normaliseret. Der kan endda være tale om, at denne selvskade-kultur er gået hen og blevet en livsstil (Ibid.).

Om digital selvskade, mener Lotte Rubæk desuden, at der er tale om de samme mekanismer ved selvskade, som ved fysisk selvskade, men at det er måden det kommer til udtryk på, der er forskellig. Hun påtaler blandt andet, at fælles for de, der udøver fysisk og digital selvskade, er, at de er mere depressive end resten af befolkningen, samt at de har i gennemsnit været mere udsat for mobning end resten af befolkningen (Seminarer.dk & Rubæk, læst d. 25/5-2022). Rubæk udtaler følgende: "*I de undersøgelser, der er lavet om selvskade, kan vi se, at dem, der er digitalt selvskadende, også i højere grad er fysisk selvskadende, så formentlig er der mange af de psykologiske mekanismer, der går på tværs af de to grupper.*" (Seminarer.dk & Rubæk). Hvorfor dette faktum har relevans for vores undersøgelse uddybes i projektets afsnit 5.1.2.

Forekomsten af digital selvskade i blandt unge danskere er endnu ikke blevet belyst (Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade). Men det vides, at PRIV-netværket indbefatter omkring 1000 danske brugere (Sørensen, 2020). Til sammenligning viser en amerikansk undersøgelse blandt college elever fra 2012, at 10 procent havde forsøgt at skade sig selv og dele det på nettet. Hertil udtaler Lotte Rubæk, at disse tal ligeledes kunne være realistiske i en dansk kontekst (Skelbæk, 2017). Dog skal det tages i betragtning, at undersøgelsen tager udgangspunkt i fænomenet auto-trolling, som adskiller sig fra digitalisering af selvskade (Englander, 2012), hvorfor vi ikke benytter denne undersøgelse i projektet.

2.2 Hvem?

'Hvem' henviser til de unge kvinder, der bliver medlem af PRIV-netværket. Formålet med dette afsnit er således at afdække, hvilke mennesker der er tale om, når der refereres til 'de unge kvinder'. Denne definition er vigtig, i og med betegnelsen bliver brugt gentagne gange i projektet. Beskrivelsen heraf består blandt andet i en generel karakteristik af digitalt selvskadende, samt den aldersgruppe som man mener, der repræsenterer PRIV-netværket. Til at beskrive denne aldersgruppe tillægges digitaliseringen desuden en væsentlig betydning, i og med at denne i høj grad præger deres hverdagsliv og identitetsdannelse (Vestergaard & Jørgensen, 2017).

For at finde frem til denne viden har vi blandt andet adspurgt vores interviewpersoner, der begge har haft at gøre med medlemmer af PRIV-netværket. Først og fremmest er det vigtigt at fastslå, at disse unge kvinder er nogle, som i forvejen er selvskadende - altså også udenfor PRIV-netværket (Bilag 2). De fleste af brugerne er mellem 15-29 år, og generelt er de fleste af dem i forvejen en del af det psykiatriske system (Kristiansen, 2020). De unge kvinder er nogle, der befinder sig i en i forvejen sårbar position, samt viser tegn på psykisk mistrivsel (Ibid.) (jf. afsnit 1.5). Gennem projektet vil 'psykisk mistrivsel' og 'sårbar', være gennemgående beskrivelser af de unge kvinder.

Desuden er der tale om et udpluk af en aldersgruppe, hvor meget af den sociale interaktion foregår på de sociale medier. Den sociale interaktion er altså gået fra at være fysisk, til at være online på eksempelvis Instagram (Vestergaard & Jørgensen, 2017, s. 66). En undersøgelse foretaget af Danmarks Statistik viser, at mere end ni ud af ti, af de 16-44 årige, der bruger socialer medier (Danmarks Statistik, 2022, s. 8). Ligeledes viser en undersøgelse, at mere end 90% af de 12-18 årige bruger de sociale medier til at kommunikere (Det nationale forsknings og analysecenter for velfærd, 2020). Med dette resultat, kan de sociale medier tillægges en signifikant betydning i de unge kvinders liv. Man kan ligefrem sige, at der er tale om en ungdomskultur, hvor den måde de unge positionerer sig selv, og fortæller historier om hvem de er som mennesker, foregår på de sociale medier (Bilag 2). Lotte Rubæk, påpeger blandt andet på vigtigheden i at forstå, at det digitale liv er lige så virkeligt for de unge, som det analoge liv (Seminarer.dk & Rubæk).

2.3 Hvor?

I og med dette projekt er afgrænset til udelukkende at skildre PRIV-netværket, finder vi det væsentligt at redegøre for, hvad dette netværk består af og går ud på for at kunne give en større forståelse af fænomenet.

I forlængelse af afsnit 2.1, gøres det klart, hvad der forstås ved 'finding your tribe', samt at PRIV-netværket er et eksempel herpå. I dette afsnit vil der således blive gjort rede for, hvorledes PRIV-netværket lever op til dette. Der er tale om et online fællesskab, hvori medlemmernes fælles interesse består i at dele ud af sine sårbarheder, herunder selvskadende adfærd (Kristiansen, 2020).

Instagram er et yderst populært medie i Danmark, hvor man som bruger har mulighed for at dele billeder og videoer med andre i netværket. Hertil er der desuden mulighed for at skrive kommentarer på andres opslag (Danielsen, 2015).
PRIV-netværket bliver beskrevet som et hemmeligt og lukket netværk på Instagram. 'PRIV' er en forkortelse for 'privat'. I disse lukkede grupper bliver der delt diverse opslag omhandlende blandt andet selvskade og selvmordstanker- og forsøg. Når man anmoder om at følge en bruger i netværket, accepterer man samtidig den uskrevne regel om tavshedspligt. Denne tavshedspligt ophører dog, hvis der er tale om en bruger, der er i direkte livsfare (Sørensen, 2020). Et tidligere medlem af PRIV-netværket, beskriver netværket som: "*(...) et utrolig lukket fællesskab, hvor man sjældent bliver lukket ind, hvis man ikke selv kæmper med et eller andet.*" (DR, 2020). De unge kvinder skjuler sig bag anonyme brugernavne og lukkede profiler. Netværket består af omkring 1.000 brugere, hvoraf omkring 95% af disse, er danskere (Sørensen, 2020). Desuden har i alt syv tidligere medlemmer af netværket begået selvmord (DR, 2020).

På Instagram er det muligt at præsentere sig selv med en kort tekst, der blandt andet kan fortælle noget om indehaveren af den pågældende profil (Danielsen, 2015). Måden hvorpå de unge kvinder i PRIV-netværket gør brug af dette, er ved at præsentere sig selv gennem blandt andet diagnoser, antallet af hospitalsindlæggelser og antallet af ambulancekørsler. (Kristiansen, 2020). Nedenfor ses to eksempler på sådanne profilbeskrivelser:

Fotos: (Kristiansen, 2020).

Der kan være tale om, at Instagram-profilen bliver brugt som en slags scene, hvor den sociale identitet hos indehaveren bliver præsenteret gennem disse udtryk (Vestergaard & Jørgensen, 2017, s. 67).

3.0 Projektets videnskabsteoretiske retning

Videnskabens sigte er at nå frem til en sandhed eller bredere indsigt i den verden, vi lever i (Juul & Pedersen, 2012, s. 9). Måden hvorpå dette nås afhænger af den videnskabsteoretiske orientering. Denne orientering har betydning for, hvilke forskningsspørgsmål der stilles, samt hvilke metodestrategier, der gør sig gældende. Formålet med dette afsnit er således at redegøre for vores videnskabsteoretiske orientering.

3.1 Kritisk teori

Vi har valgt at inddrage kritisk teori som værende vores videnskabsteoretiske orientering i dette projekt. Vi vil således komme ind på, hvad denne videnskabsteori går ud på, samt hvilken betydning det vil have for vores projekt.

Ved kritisk teori er der tale om en kombination af samfundsteori og videnskabsteori (Juul & Pedersen, 2012, s. 319). Ontologien i kritisk teori er at der findes en verden derude. Det epistemologiske afsæt afspejles i en erkendelse af den verden, der ønskes undersøgt, samt i måden hvorpå der nås frem til denne erkendelse, som er ved at gå i interaktion med den (Ibid.). Måden hvorpå dette udføres i projektet bliver uddybet i afsnit 3.2. Det epistemologiske afsæt begrundes i, at *"samfundsvidenskaben skal være kritisk, og at kritikken*

må kunne føres tilbage til og begrundes i en virkelig (og ikke kun teoretisk) menneskelig frigørelsesinteresse" (Juul & Pedersen, 2012, s. 323).

Når der tales om en samfundsteori, tales der desuden om en samfundskritik. En kritik af samfundet, der er bygget op omkring et normativt ideal, som skal fungere som udgangspunktet for en kritisk analyse (Ibid., s. 319).

Kritisk teori kan inddeles i tre generationer. Fælles for samtlige generationer er, at videnskaben har et emancipatorisk sigte. Med dette menes der, at videnskabens formål er at blotlægge nogle samfundsforhold - at kunne identificere noget, som er forkert (Ibid., s. 320).
Første generation opstod i 1923 i forbindelse med etableringen af *Institut für Sozialforschung* i Frankfurt. Denne generation var under ledelse af Max Horkheimer og Theodor Adorno (Ibid.). Generationen var særligt inspireret af marxismen, og var derfor kritisk overfor den positivistiske tilgang til studiet af den sociale virkelighed (Ibid., s. 321).
Andengenerations-tænkning af kritisk teori har særligt været fremme i lyset gennem 1970'erne, 80'erne og 90'erne. Jürgen Habermas står som hovedperson indenfor denne generation, og hans teori er bygget på et sprogfilosofisk og diskursivt fundament (Ibid., s. 320). Dette perspektiv kredser om en forestilling om en idealiseret samtale, hvor målet er gensidig forståelse. Denne handlen ser Habermas som en forudsætning for, at vi som mennesker kan udvikle identiteten (Ibid., s. 324).
Tredje og sidste generation indenfor kritisk teori er bygget op omkring anerkendelsesbegrebet. Anerkendelse skal ses som "*(...)en eksistentiel betingelse for et vellykket menneskeliv.*" (Juul & Pedersen, 2012, s. 336). Kritikken lyder på, at der er nogle samfundsstrukturer, som er undertrykkende for individet. Disse kan føre til mangel på anerkendelse af det enkelte individ, hvoraf konsekvenserne blandt andet ses ved identitetstab og social eksklusion (Ibid., s. 336).

3.2 Kritisk teori - betydning for vores projekt

Dette afsnit søger at afdække, hvilken betydning vores valg af videnskabsteori har haft, både teoretisk, metodisk og empirisk.

Måden hvorpå vi, med afsæt i den kritiske teori, når frem til en erkendelse, er ved at benytte normative begreber i vores analyse i dialog med erfaringer fra den sociale virkelighed (Juul & Pedersen, 2012, s. 355). Dette afspejles i måden, hvorpå vi benytter vores teorier og begreber

til at understøtte de erfaringer, som vores empiri fremlægger.

Ud fra redegørelsen af kritisk teori som videnskabsteori er det her nævnelsesværdigt, at vores projekt tager udgangspunkt i tredje-generations tænkning af kritisk teori. Dette afspejles i, at vi har valgt, at vores teoretiske ramme skal dannes af Axel Honneths teori om anerkendelse (jf. afsnit 4.1).

Som før nævnt hævder kritisk teori, at man som forsker skal gå i interaktion med den undersøgende verden for at nå frem til en erkendelse heraf. Måden hvorpå dette afspejles i projektet, er ved, at vi undersøger digital selvskade gennem to eksperter/fagpersoner på området, der på hver sin vis har været i berøring med fænomenet. Vores interaktion med den verden sker altså gennem vores eksperter, som skal bidrage med deres viden og erfaringer om emnet, vi undersøger. I og med at teorien er bygget op omkring et normativt ideal og en samfundskritik, har vores måde at indsamle empiri været påvirket af dette. Dette afspejles blandt andet i, at vi i introduktion til vores interviews gør det klart over for eksperten, at vi arbejder med udgangspunkt i kritisk teori, og dermed ser på problemstillingen ud fra et samfundskritisk perspektiv. Dernæst afspejles det samfundskritiske perspektiv desuden i vores valg af teorier, der begge er udviklet med udgangspunkt i det normative ideal.

Det at være underlagt en bestemt videnskabsteoretisk retning, er også med til at give os en særlig position i forhold til at forske i feltet, hvilket bliver uddybet i det kommende afsnit, afsnit 3.3.

3.3 Forskerposition

Med dette afsnit ønsker vi at give en indikation af, hvorledes vi indtræder i vores forskerposition. Dette bidrager til, at vi på den måde viser forståelse for vores videnskabsteoretiske ståsted. Vores opgave ligger i at argumentere i en overbevisende grad for, at der er en konflikt mellem idealet og de sociale realiteter (Juul & Pedersen, 2012, s. 341).

Vi finder det i høj grad relevant at præsentere de forforståelser, vi havde, inden vi gik i gang med projektet, da dette er med til at understøtte vores forskerposition. Dernæst fordi de er

med til at illustrere, at vores syn på problemstillingen også er forankret i et normativt afsæt.

Derudover er det vigtigt, at vi er indforståede med, hvilken position vi har, når vi arbejder ud fra et kritisk teoretisk ståsted, da dette er med til at understøtte projektets reliabilitet med os som forskere.
Set ud fra et kritisk teoretisk synspunkt skal vi som forskere, som udgangspunkt, fokusere på krænkelserne frem for anerkendelsen, da det er krænkelserne, vi lærer mest af (Juul & Pedersen, 2012, s. 344). For dette projekt betyder det, at vi skal være i stand til at identificere de krænkelser, som de unge kvinder har oplevet. Dette understøtter også videnskabsteoriens udgangspunkt, nemlig at der er tale om et emancipatorisk sigte (Ibid., s. 320).

Eftersom vi har valgt at udføre to ekspertinterviews, arbejder vi indenfor den kvalitative metode, hvori det anerkendes, at der ikke findes én objektiv virkelighed (Metodeguiden, læst d. 15/5-22). Vi havde hver især nogle forforståelser omkring fænomenet, hvilket vi forsøgte at være påpasselige med at lade komme til udtryk under vores interviews. Det var vigtigt for os, at begge fagpersoner blev præsenteret for nogle spørgsmål, der var formuleret således, at de ikke ville blive påvirket af vores forforståelser omkring emnet. Et eksempel herpå ses ved, at vi i første omgang havde formuleret et spørgsmål, der lød: *"Hvordan ser du anerkendelse som en af årsagerne til, at unge kvinder bliver medlem af PRIV?"*. Ved at formulere et spørgsmål sådan, kan der i høj grad argumenteres for, at vi allerede i spørgsmålet har indlejret den forforståelse, vi kom med om, at anerkendelse spiller en rolle, når unge kvinder bliver medlem af PRIV-netværket. Vi valgte derfor at omformulere spørgsmålet, så vi i stedet spurgte: *"Hvilke årsager ser du til, at de unge kvinder bliver medlem af PRIV-netværket?"* (Bilag 3). På denne måde kunne vi lægge op til, at fagpersonerne kunne komme med deres egne bud uden, at skulle føle sig underlagt af vores forforståelse omkring manglende anerkendelse som en årsag til at unge kvinder bliver en del af PRIV-netværket. Dog valgte vi, som nævnt i foregående afsnit, at tydeliggøre vores videnskabsteoretiske position over for eksperten. Vi anser dog ikke denne handling, for at have påvirket eksperternes svar, da der lød enighed om, at vores samfundskritiske tilgang var relevant for problemstillingen.

Kritisk teori hævder, at man som forsker ikke kan gå i interaktion med det undersøgende uden, at have sine egne forståelser indlejret på forhånd (Hans Reitzels Forlag, læst d. 28/05-22). Derfor finder vi det relevant, at fremhæve nogle af de forforståelser vi gik til projektet med, samt hvilken betydning det har haft. I projektets opstartsfase opstillede vi i

fællesskab en liste over de forforståelser, vi hver især havde omkring fænomenet, og dem der gør brug af det. De refleksioner der kom ud af det, har været med til at spore os ind på, hvad vi ønsker at undersøge i dette projekt. Det har gjort os nysgerrige på at finde ud af, hvorvidt der kan ses en sammenhæng mellem de forforståelser, som vi gik ind til projektet med og de reelle forhold. Desuden har vores litteratursøgning i høj grad, været påvirket af vores indbyrdes forforståelser, idet vi har søgt med udgangspunkt i nøgleord, som kan forbindes til vores forforståelser. Et eksempel på dette ses blandt andet i en af vores forforståelser, der lyder på, at de kvinder, som bliver medlem af PRIV-netværket, generelt lider psykisk mistrivsel. Med dette menes der, at de blandt andet har lavt selvværd, oplever mistrivsel, samt, at de eventuelt har en eller flere psykiske lidelser som stress, angst eller depression. For at finde svar på dette, har vi foretaget søgninger hvor ord som "*digital selvskade", "psykisk mistrivsel"* og *"depression"* er indgået.

Vores forforståelser bygger endvidere, på en idé om, at kvinderne har lave sociale kompetencer i den fysiske verden, og dermed tyer til den digitale verden, hvor de har mulighed for at tage del i et fællesskab. Desuden formoder vi, at pigerne oplever et udefrakommende pres fra samfundet, hvor de antager, at de blandt andet skal være- og se ud på en bestemt måde. De oplever i den forbindelse, at det er svært at opnå anerkendelse fra "det virkelige liv", hvorfor de forsøger, at opnå dette gennem digitale fællesskaber i stedet. Denne forforståelse har haft en betydning for, hvilke teorier vi kunne anvende til at understøtte netop denne refleksion. Eftersom at netop denne forforståelse tager udgangspunkt i en samfundskritik og et normativt grundlag, virkede det oplagt at forankre projektet med udgangspunkt i et samfundskritisk teoretisk afsæt.

Opsamlende overvejelser

På nuværende tidspunkt er projektets formelle overvejelser blevet præsenteret. Derudover er projektets genstandsfelt samt videnskabsteoretiske ramme blevet belyst. Dette er blevet uddybet med en redegørelse af, hvad der forstås ved digital selvskade, hos hvem det er særligt udbredt, samt hvor selvskaden blandt andet foregår. Dette projekt skildrer udelukkende 'digitalisering af fysisk selvskade' og 'finding your tribe' blandt de unge kvinder i PRIV-netværket. Brugerne er mellem 15-29 år og beskrives som værende sårbare, og som nogle der lider psykisk mistrivsel. 'PRIV-netværket', 'de unge kvinder', 'sårbare' og 'psykisk mistrivsel', er alle sammen ord der går igen gennem projektet, og samtlige ord kan

findes til orientering i begrebsafklaringen. Desuden er der tale om en aldersgruppe, hvor de sociale medier i høj grad påvirker, hvordan de unge kvinder interagerer med hinanden og omgås socialt. Hvem der udgør aldersgruppen af PRIV-netværkets medlemmer, blev desuden belyst ud fra et perspektiv, hvor digitaliseringen spiller en central rolle. Hvorfor dette er vigtigt for undersøgelsen, skyldes at, den er medvirkende til, at selvskaden har fået et digitalt udtryk. Dog er det vigtigt for os at pointere, at vi ikke ønsker at fremlægge digitaliseringen som værende skyld i, at de unge kvinder udøver digital selvskade. Nærmere uddybning heraf ses i projektets analyserende del.

Formålet med det samfundskritiske perspektiv er, at blotlægge nogle ting i samfundet, der gør det svært for de unge kvinder at opnå anerkendelse. Denne tilgang er desuden også udgangspunktet for kritisk teori, hvorfor dette perspektiv er relevant i forhold til at besvare vores problemformulering.

4.0 Projektets teoretiske ramme

I det følgende afsnit vil vi præsentere de teorier, som vi igennem projektet gør brug af til at understøtte vores analytiske pointer. Teorierne er valgt med afsæt i vores videnskabsteoretiske ståsted, der ligger op til en samfundskritisk analyse af vores problemstilling. Følgende afsnit indeholder en redegørelse af valgt teori såvel som en operationalisering samt en kritisk refleksion af teorien.

4.1 Axel Honneths anerkendelsesteori

Vi har valgt at inddrage Axel Honneths anerkendelsesteori, da vi ønsker at benytte anerkendelsesbegrebet, til at undersøge hvilken rolle anerkendelse og manglen på samme spiller, når unge kvinder vælger at tage del i PRIV-netværket. Desuden repræsenterer Honneth tredjegenerations-tænkning af kritisk teori, hvilket harmonerer med vores valg af teori.

Honneth er en tysk professor, filosof og sociolog (Harste, læst d. 17/05-22). Honneth har udviklet en teori om anerkendelse for at opnå bedre indsigt i, hvilke faktorer der skal til for, at mennesker kan opretholde det gode forhold til sig selv, såvel som at leve et vellykket menneskeliv (Juul & Pedersen, 2012, s. 336). Når Honneth taler om anerkendelse lægges der

vægt på, at mennesker er anerkendelses-søgende væsener. Med dette forstås, at mennesker er afhængige af netop anerkendelse. Ifølge Honneth kan vi, uden anerkendelse, ikke udvikle en personlig identitet. Derudover nævner han også, at individer ikke kan blive en del af fællesskab uden anerkendelse, da det kræver at blive anerkendt af fællesskabet, hvis man ønsker at blive en del af det (Ibid.). I relation til dette kommer Honneth ind på tre anerkendelsessfærer, som mennesker skal vedligeholde for at opnå forskellige positive effekter for identitetsdannelsen. Hvis de tre former for anerkendelse nedbrydes, mener Honneth, at individet får nedbrudt sin identitet samt sin sociale sammenhængskraft (Ibid., s. 342).

Den første sfærer, som Honneth italesætter, er *'privatsfæren',* også kaldet *kærlighedsanerkendelsen*. Denne form for anerkendelse får individet ved dets primære relationer, eksempelvis hos dets familiemedlemmer og nære venner (Ibid., s. 341). Dette er den mest elementære form for anerkendelse, da mennesker ved denne, oplever anerkendelse i form af gensidig følelsesmæssig og kropsbaseret kærlighed (Ibid., s. 342). Når individet får anerkendelse fra denne sfære, opnår det øget selvtillid samt et styrket positivt selvforhold, som vil gøre individet i stand til at indgå i nære relationer (Ibid., s. 342).

Den anden form for anerkendelse er *'den retslige sfære'*. Denne form for anerkendelse "*(...) består i universel retlig ligebehandling af alle og enhver (...)*" (Juul & Pedersen, 2012, s. 342). Med dette forstås, at individer opnår den retslige anerkendelse ved at blive behandlet- og at være medlem af samfundet på lige fod med alle andre. Der kan for eksempel være tale om en nægtelse af rettigheder på baggrund af bestemte gruppetilhørsforhold. Dette kan eksempelvis være etnicitet eller kønsbaseret (Ibid.). Honneth nævner i forlængelse heraf, at effekten ved denne form for anerkendelse er, at individet opnår respekt for sig selv, samt at det øger den individuelle selvrealisering (Ibid.).

Den tredje og sidste form for anerkendelse sker ved '*den solidariske sfære'*. Denne form for anerkendelse "*(...) drejer sig således om social værdsættelse af et menneskes individuelle egenskaber og præstationer.*" (Juul & Pedersen, 2012, s. 342). Individer får således denne anerkendelse fra "fællesskabet" eller sociale sammenhænge, og derigennem anerkendes individet ved sin deltagelse og sit engagement. Får individet denne værdsættelse/anerkendelse, vil det være med til at udvikle selvværd, ligesom at individet vil føle, at det bidrager til fællesskabet (Willig, 2007, s. 102-103).

Ovenstående beskriver de tre anerkendelsessfærer, som Honneth har udviklet. Det er endvidere relevant, at være opmærksom på, at der til de tre former for anerkendelser, yderligere findes tre former for "krænkelser". Her taler Honneth om *kropslige krænkelser, krænkelser af rettigheder* og *krænkelser af livsformer* (Juul & Pedersen, 2012, s. 336). Disse krænkelser, omtaler han desuden som 'krænkelseserfaringer', som manglende anerkendelse ledsages af (Ibid., s. 337). Krænkelseserfaringerne skal fungere som udgangspunkt for den kritiske analyse.

Den første type af krænkelse er *'kropslige krænkelser'*. Her mener Honneth, at det kan fører til tab af selvtillid, hvis individet er udsat for denne type af krænkelse. Dette kan blandt andet ske ved, at individet oplever skade på psyken, hvilket eksempelvis ses ved fysisk vold eller tortur. Desuden kan denne sfære ses som et negativt spejlbillede af kærligheden, altså det modsatte af kærlighed(-ssfæreren) (Ibid., s. 342).

Den anden form for krænkelse er '*krænkelser af rettigheder'*. Denne krænkelse kunne opstå ved, at individer bliver nægtet sine rettigheder, ligesom at det kunne være ved diskrimination af bestemte befolkningsgrupper. Der kan eksempelvis være tale om diskrimination grundet seksuel orientering (Jakobsen, 2011, s. 18). Ved denne krænkelse frakendes individet sine rettigheder, og mister dermed status som et kvalificeret og ligeberettiget medlem af samfundet. Hvis individer oplever denne form for krænkelse, mener Honneth, at individets selvrespekt nedbrydes (Ibid.).

Den sidste type krænkelse er '*krænkelser af livsformer'*. Ifølge Honneth sker dette ved "*(...) nedværdigelse eller stigmatisering af bestemte livsformer eller virkelighedsopfattelser (...)*" (Juul & Pedersen, 2012, s. 342-343). Det kunne eksempelvis være forargelse og fornærmelser over individer, som er 'særligt sårbare', etniske minoriteter, 'anderledes tænkende', og så videre. Altså bliver disse individer tilskrevet som af lavere social værdi end andre individer i samfundet. Disse krænkelser medfører således skam, vrede, indignation, samt en risiko for nedbrydelse af selvværd (Ibid., s. 343), da individet ikke accepteres for det, det er. Honneth beskriver i den forbindelse, at; "*Mangel på anerkendelse fører følgelig til identitetstab, skade og lidelse for den enkelte, til social eksklusion og til en svækkelse af samfundets sammenhængskraft.*" (Juul & Pedersen, 2012, s. 336). Dette understøtter vigtigheden i, at mennesker oplever anerkendelse (Ibid.).

Den ovenstående redegørelse af teorien fokuserer på de mellemmenneskelige relationer. Dog er der i teorien ikke kun tale om de menneskelige interaktioner, men også om forandringer i politiske, retlige og institutionelle værdier og tænkemåder, som strider mod anerkendelsestanken. I et sådan tilfælde vil konklusionerne ikke være forankret i konstaterede krænkelseserfaringer, men i teorier og fortolkninger af den sociale virkelighed. Denne fortolkning åbner altså en mulighed for at kritisere bredere samfundsmæssige udviklingstendenser (Juul & Pedersen, 2012, s. 343-345). Hvorfor dette er relevant for at kunne besvare vores problemformulering uddybes i nedenstående afsnit.

Hovedopgaven for kritisk teori ligger, ifølge Honneth, i at identificere krænkelseserfaringerne, fordi det er i dem, anerkendelsesteorien har sit teoretiske udgangspunkt i (Ibid., s. 343). Ligeledes sætter anerkendelsesteorien en ramme om en moralsk fordring, i og med anerkendelsen er en eksistentiel betingelse for det positive menneskelige væren (Ibid.). Et eksempel herpå kan illustreres ved den moderne kultur, velfærdspolitikken eller forandringer i samfundet indebærer krænkelse af borgerne. Dette beskriver Honneth som en moralsk fejludvikling, der bør korrigeres (Ibid.).

4.1.1 Operationalisering af Axel Honneths anerkendelsesteori

For at kunne operationalisere anerkendelsesteorien gør vi brug af vores empiri. Denne skal fungerer som et samspil mellem teorien og empiriens indhold. For at kunne besvare vores problemformulering, vil vi bruge teorien, blandt andet til at kunne identificere hvilken form for anerkendelse, der er tale om, når de unge kvinder bliver medlem af PRIV-netværket. Lige netop dette kan vores empiri komme med et klart svar på, hvilket uddybes i analysen. Ligeledes vil vi med udgangspunkt i empirien identificere de krænkelser, som de unge kvinder er udsat for. Disse krænkelseserfaringer udgør en del af vores analyse, hvor de enkelte krænkelseserfaringer skal placeres inden for de respektive sfærer.

I og med at teorien ikke kun favner mellemmenneskelige interaktioner, men også forandringer i samfundets udviklingstendenser, giver det anledning til at kunne kritisere en samfundstendens som værende en krænkelseserfaring, der fører til manglende anerkendelse. Denne fortolkning vil vi gøre brug af, når vi skal analysere os frem til den rolle, en bestemt samfundsudvikling eller samfundsmekanisme spiller, når unge kvinder bliver en del af

PRIV-netværket. Udgangspunktet for den analyse vil være, at en forandring i samfundet indebærer krænkelser af borgerne. Denne fortolkning har desuden ledt os til at inddrage teorien om et præstationssamfund, som vil blive uddybet i afsnit 4.2 og 4.2.1. Denne del bidrager desuden også til besvarelse af vores problemformulering, da den ligger op til at kunne identificere præstationssamfundets rolle.

For at kunne identificere krænkelseserfaringerne, har vi været nødsaget til, at indsamle anden empiri ud over vores to interviews, da disse ikke var tilstrækkelige. Den empiriske refleksion herom bliver uddybet nærmere i vores metodeovervejelser (jf. afsnit 5.2).
Den anden indsamlede empiri bidrager blandt andet til at eksemplificere nogle forhold, som kan udløse selvskadende adfærd. Den empiri, vil vi gøre brug af, når vi i analysen skal forbinde de forhold, som selvskadende adfærd kan blive udløst af med anerkendelsesteoriens krænkelsessfærer.

4.1.2 Kritik af Axel Honneths anerkendelsesteori

I dette afsnit vil vi fremlægge nogle kritiske refleksioner i forhold til denne teori. I den forbindelse vil vi fremføre de begreber, som vi synes teorien har svært ved at indfange.

Generelt opleves denne teori som værende stigmatiserende. Det er særligt i måden, hvorpå Honneth beskriver sin målgruppe. Her bruges beskrivelser som 'de laveste sociale lag' og 'dårligt stillede mennesker' (Juul & Pedersen, 2012, s. 344). Desuden understreges det, at det især er studier af de sociale lags krænkelseserfaringer, der er i stand til at identificere de normative forventninger (Ibid.). Måden hvorpå han beskriver krænkelseserfaringer gennem denne målgruppe, kan nemt komme til at virke stigmatiserende i en sådan grad, at man er tilbøjelig til at konkludere, at det kun er 'dårligt stillede mennesker', der bliver krænket, samt at anerkendelsesidealet kun kan forstås gennem disse mennesker. Desuden indfanger teorien ikke, hvad der menes med 'dårligt stillede mennesker' og 'de laveste sociale lag'. Disse beskrivelser inviterer til, at der nemt indlejres fordomme.

I forlængelse af dette er teorien blandt andet blevet kritiseret af socialfilosoffen, Nikolas Kompridis, for at fokusere på, at manglende anerkendelse kan føre til identitetstab/manglende opnåelse af selvrealisering, og at dette er indlejret af historiske og kulturelle fortolkninger.

Teorien opstiller universelle forudsætninger for, hvordan man opnår selvrealisering, og ifølge kritikere må det tages i betragtning, at der findes forskellige fortolkninger af, netop hvordan man opnår selvrealisering (Willig, 2007, s. 112-113). Begreberne kan dermed ikke indfange de individuelle forskelle i, hvad de forskellige former for anerkendelser og krænkelser har af effekter.

Desuden opstiller teorien om anerkendelse gennem den solidariske sfære ikke nogle krav til, hvordan denne anerkendelse bør opnås. Forstået således at den ikke beretter om, hvorvidt eksempelvis anerkendelse gennem digitale rum, altså uden fysisk kontakt, er tilstrækkeligt for individet.
Dog er det nævnelseværdigt, at vi finder teorien relevant og nyttig, netop fordi den er god til at beskrive, hvem der er tale om, (individer, som er 'særligt sårbare', etniske minoriteter, 'anderledes tænkende'), hvilket gør det nemmere for os, når vi arbejder med unge kvinder, der udøver digital selvskade, at operere med teorien (jf. afsnit 4.1.1).

4.2 Anders Petersens præstationssamfund

Udover Axel Honneths anerkendelsesteori har vi desuden valgt at inddrage Anders Petersens teori om samfundet som et præstationssamfund. Vi vil bruge teorien til at undersøge, hvilken indflydelse præstationssamfundet har for de unge kvinder, samt hvorledes det er medvirkende til, at de opsøger PRIV-netværket.

Anders Petersen var lektor i sociologi på Aalborg Universitet og forskede i depression som et samfundsfænomen (*Anders Petersen*, læst d. 26/5-22). Petersen har skrevet bogen '*Præstationssamfundet*' (Petersen, 2016), hvor han undersøger udviklingen af præstationssamfundet og i forlængelse af dette, spredningen af depression (Ibid., s. 13).
For at redegøre for hvad præstationssamfundet, ifølge Petersen, indebærer, vil følgende afsnit beskrive 3 begreber, som kontinuerligt bliver benyttet i bogen '*Præstationssamfundet*'.

Det første begreb Petersen nævner er; *konkurrencestaten* (jf. afsnit 1.5). Petersen argumenterer for, at Danmark bevæger sig mod (hvis det ikke allerede er) en konkurrencestat. Dette beskriver han med et eksempel fra Ove K. Pedersens bog '*Konkurrencestaten'* (Pedersen, 2011);

"I konkurrencestaten udviskes med andre ord det princip for universel ydelse og service, som karakteriserede velfærdsstaten. Også princippet om ,,at det er samfundets skyld" tones ned. I stedet fremmes det princip, at den enkelte har ansvar for at holde sig kompetent , rask og rørig, dvs. egnet til arbejde. Der indsættes også en administrativ socialstruktur, der nøder og tvinger den enkelte til arbejde." (Petersen, 2016, s. 285).

Dette mener Petersen bestemt at kunne mærke at være sandheden i dag. Et eksempel på dette ses ved arbejde, som beskrives som værende en "naturlov". Hvis du ikke har arbejde som et af dine daglige mål, betragtes du således nærmest som "*(...) et tilbageskuende eller dagdrømmende fjols, der ikke har tilpas stor indsigt i nutidens ,,virkelige" verden.*" (Petersen, 2016, s. 59). Dette er relevant for beskrivelsen af præstationssamfundet, da Petersen mener, at konkurrencestaten lægger et grundlag for præstationssamfundet (Ibid., s. 55). Altså ville der ikke være et præstationssamfund, hvis Danmark ikke var en konkurrencestat.

Det næste begreb, der bliver nævnt, er *Præstationskulturen* (Ibid., s. 60-62). Præstationskulturen er opstået i forlængelse af sportsverdenen: "*For at vinde, skal en udøver træne hårdt, bruge mange timer på sin sportsgren og søge at forme sit liv efter disse betingelser*." (Petersen, 2016, s. 60). Man må på en og samme tid ofre visse aspekter af livet, for at andre kan styrkes. Dette er den traditionelle måde at kigge på præstationskulturen på, men som Petersen desuden nævner, er: "*(...) præstationskulturen gjort af et forarbejdningsvenligt materiale.*" (Petersen, 2016, s. 62), hvilket medfører, at udviklingen af præstationskulturens normer og regler hurtigt (kan) forandres (Ibid.). Derfor bevæger præstationskulturen sig også stille og roligt væk fra sportsverdenen og ud i samfundets kredsløb, og derigennem er et præstationssamfundet skabt (Ibid.). Ifølge Petersen er præstation blevet en primær social kompetence, og det kræves af individet at indordne sig idealerne om selvdisciplinering (Ibid., s. 62). I nutidens samfund må individer altså kontinuerligt være effektive og produktive for at kunne opnå succes (Ibid., s. 11-15).

Det tredje og sidste begreb, vi vil uddybe i forbindelse med præstationssamfundet, er *Præstationsindividet* (Ibid., s. 65). Petersen beskriver, at mennesker førhen har været lydigheds-individer, som betyder, at man skal "*(...) tilpasse sig allerede etableret sociale hierarkier.*" (Ibid., s. 66), hvilket man, ifølge Petersen, gør ved at "*(...) kende sin plads snarere end til at afsøge sine muligheder*." (Petersen, 2016, s. 66). I forhold til

præstationssamfundet pointerer Petersen dog, at mennesker befries fra at være lydigheds-individer til at være præstationsindivider. Et præstationsindivid har en mere central rolle i eget liv, fordi at individet frigøres fra de tidligere normer og regler, der gjorde, at individet skulle være lydig og disciplineret (Ibid., s. 67). Ved sine præstationer, kan individet nu undersøge sine muligheder i livet og blive 'sin egen lykkesmed'. Dog nævner Petersen også, at fordi vi nu lever i en konkurrencestat, så er individet ikke helt frigjort. Det er nemlig vigtigt med individuelle præstationer i en konkurrencestat: "*Uden individuelle præstationer ingen udvikling, og dermed vokser risikoen for sociokulturel og økonomisk marginalisering.*" (Petersen, 2016, s. 69). Når det så er sagt, er præstationsindividet stadig underlagt tvang, i form af 'konstant at skulle udvikle sig'. I præstationssamfundet, skal individet "*(...) vær aktiv, opsøg netværk og maksimer din tid*." (Petersen, 2016, s. 73). Et præstationsindivid har alle muligheder foran sig, og alt kan lade sig gøre, så længe man vil det nok.

Præstationssamfundet er således et frigørelsesprojekt fra tidligere tider (Ibid., s. 67), men er samtidig styret af normer og regler, som kan være svære at efterleve. Individer sættes fri, men i bestemte rammer - forstået på den måde, at man som individ i et præstationssamfund har alverdens muligheder, og er fri til opsøge sine drømme, så længe man uafbrudt er aktiv, præsterer bedre og bliver bedre versioner af sig selv. Hvis man ikke opnår eller stræber efter dette, er det individets egen skyld, og man vil ligeledes blive set som en 'taber af samfundet' (Ibid.). Da der i præstationssamfundet er en meget stor lighed med sportsverden, vil det sige, at der enten findes vindere eller tabere. Vinderne er de, der regelmæssigt præsterer succesrigt, ligemeget, hvilket område dette gøres inden for (Ibid., s. 67), så længe man er dygtig. Dette betyder også, at der altid vil være en igangværende konkurrence.

4.2.1 Operationalisering af Anders Petersens Præstationssamfund

Vi vil i analysen gøre brug af Anders Petersens teori om præstationssamfundet, hvor vi vil analysere os frem til, hvilken indflydelse præstationssamfundet har på unge kvinder. Desuden vil vi kigge nærmere på de krav (hvis nogle) der, af samfundet, stilles de unge kvinder, og i forlængelse heraf, hvilke eventuelle effekter det har på dem, når/hvis de ikke opfylder kravene. Dermed undersøger vi, om dette er en af grundene til, at de opsøger PRIV-netværket.

Derudover vil vi bruge teorien om præstationssamfundet, i samspil med anerkendelsesteorien, til at undersøge hvordan de unge kvinder søger anerkendelse gennem præstationssamfundet,

samt hvorvidt et præstationssamfund gør det sværere for dem, at opnå anerkendelse. Anerkendelsesteorien påpeger desuden, at krænkelsessfærer ikke nødvendigvis kun bør forankres i mellemmenneskelige interaktioner. Der argumenteres for, at der også kan være tale om eksempelvis institutionelle værdier og tænkemåder, som strider mod anerkendelsestanken (Juul & Pedersen, 2012, s. 344). Måden hvorpå vi kan bruge dette samspil mellem teorierne, er ved at analysere os frem til, hvorvidt præstationssamfundet kan anses for at være en krænkelsessfærer.

Med hjælp fra vores indsamlede empiri, som er vores interviews, samt yderligere eksterne kilder, analyserer vi os frem til, om der er en sammenhæng mellem psykisk mistrivsel og præstationssamfundet. Afslutningsvist vil vi, i diskussionen, diskutere, hvorvidt præstationssamfundet kan anses for at være en samfundsudvikling, der gør det svært for individet at opnå anerkendelse.

4.2.2 Kritik af Anders Petersens præstationssamfund

Kritikken af denne teori skal lyde på, at den ikke er generaliserbar, hvilket vi er opmærksomme på. Blot fordi vi med teorien ønsker at underbygge det argument, at præstationskulturen giver anledning til, at de unge kvinder søger PRIV-netværket, er det ikke givetvis det, der er tilfældet. Teorien er udviklet med et samfundskritisk afsæt, hvilket gør, at den er udarbejdet med et normativt standpunkt. Dette vil sige at den forholder sig til det undersøgende, ud fra idéer om hvordan det 'bør' være (jf. afsnit 1.5 - 'normativt'). Med det taget i mente, er det derfor ikke muligt for os at bruge teorien til at komme med et endeligt svar på, hvorvidt præstationssamfundet skal stilles til ansvar for problemet, netop fordi der er tale om et normativt udgangspunkt. Formålet med teorien er, at undersøge hvilken rolle præstationssamfundet spiller, og ikke at komme med ét endegyldigt svar på problemstillingen. På baggrund af dette anser vi teorien for at være tilstrækkelig i det omfang, at den bidrager til at svare på vores problemformulering.

4.3 Opsamlende overvejelser

I det ovenstående afsnit, 4.0, har vi redegjort for Axel Honneths anerkendelsesteori, såvel som Anders Petersens teori om præstationssamfundet.

Honneths anerkendelsesteori bygger på de tre anerkendelsessfære, som opnås ved hjælp af forskellige former for anerkendelser, ligesom at det har forskellige konsekvenser for individet, såfremt de ikke opnås. Ligesom ved opnåelsen af de tre anerkendelsessfære, som udgør ideen om 'det gode liv', ses de korresponderende krænkelsesformer som "udgangspunktet for at forstå motivet for eller grunden til kampen om anerkendelse" (Honneth, 2006, s. 13). Honneths anerkendelsesteori vil i projektet, blandt andet, blive brugt til at identificere de former for anerkendelse, der er tale om, når unge kvinder bliver medlem af PRIV-netværket. Endvidere vil vi bruge den til, at undersøge hvorvidt de tre krænkelsessfærer kan kritisere bredere samfundsmæssige udviklingstendenser, som gør, at de unge kvinder benytter PRIV-netværket.

I forlængelse af ovenstående, vil vi bruge Anders Petersens teori om præstationssamfundet til at beskrive netop den samfundsmæssige udviklingstendens, der ses i, at Danmark er blevet et præstationssamfund. Præstationssamfundet beskriver, hvordan Danmark har udviklet sig til at blive et samfund, hvor individer konstant skal yde sit bedste, optimere sig og være i konkurrence med resten af befolkningen (Petersen, 2016, s. 73).

Teorierne vil altså supplere hinanden i ønsket om at undersøge og belyse sammenhængen mellem, hvorfor de unge kvinder søger mod PRIV-netværket, og hvordan samfundets udvikling er skyld i netop dette.

5.0 Projektets metodiske tilgang

Dette afsnit har til formål at give et indblik i de metodiske valg og fravalg, vi har gjort os gennem projektet i forbindelse med indsamlingen af vores empiri. Vi vil endvidere komme ind på det etiske perspektiv i forhold til vores valg af metode i dette projekt, eftersom at dette er et vigtigt element i vores undersøgelse. Afslutnignsvis vil projektets analysestrategi blive præsenteret, herunder hvad denne har til formål at indfange.

5.1 Semistruktureret ekspertinterview

I dette afsnit, vil vi redegøre for, hvordan vi, i vores projekt, gør brug af et semistruktureret ekspertinterview. Vi har valgt at foretage et semistruktureret ekspertinterview, da denne

dataindsamlingsmetode, er god til komme bredt omkring et bestemt emne - i vores tilfælde, digital selvskade. Derudover kan man, ved et semistruktureret interview, stille opfølgende og uddybende spørgsmål til eksperterne under interviewet.
Vi har i vores projekt valgt at foretage interviews med eksperter på området, vi ønsker at undersøge. Vi har i den forbindelse foretaget to ekspertinterviews. Begge disse interviews er semistrukturerede ekspertinterviews. Vi ønsker at inddrage viden fra eksperter med formålet om, at disse vil være i stand til at bidrage med ekspertviden indenfor området, vi undersøger.
I forbindelse med ekspertinterviews, er det, forud for interviewet, essentielt, at være vidende omkring emnet, eksperterne interviewes om. Dette vil medføre en øget grad af symmetri i interviewrelationen. Endvidere er det relevant at være velinformeret omkring eksperternes baggrund, i form af eksempelvis primære beskæftigelsesområder og interesseområder (Brinkmann & Kvale, 2014, s. 201).

Ved det semistruktureret interview forberedes en række spørgsmål og temaer, som det ønskes og forventes at komme ind på under interviewet. Dog er det essentielt at være opmærksom på, at disse kan tilpasses og ændres undervejs i interviewet, således at det er muligt at følge samtalens udvikling (Poulsen, 2016, s. 76).

I vores projekt benytter vi Steinar Kvales syv faser af en interviewundersøgelse. Dette gøres med formålet om at skabe og fastholde overblik over interviewene, som vi ønsker at foretage. Ved at benytte netop Kvales guide til en interviewundersøgelse, vil vi formå at skabe en lineær fremdrift i vores interviews, som tager udgangspunkt i vores oprindelige ideer, og afslutningsvist munder ud i vores endelige opgave (Brinkmann & Kvale, 2014, s. 155). I forbindelse med vores ekspertinterviews er det forud for vores interviews relevant at være opmærksomme på Kvales tre første faser af en interviewundersøgelse. Disse dækker over henholdsvis tematisering, design og interview.

Ved tematisering formulerer vi vores formål med vores interviews, ligesom at temaerne, som fremkommer i vores interviews, identificeres. Der er altså i den forbindelse fokus på spørgsmålene “hvorfor” og “hvad” (Ibid., s. 154). Formålet med vores interviews er at få eksperternes indblik i, hvorfor unge, selvskadende kvinder søger digitale, lukkede fællesskaber, hvor de deler billeder og videoer af deres selvskade. Vi ønsker i den forbindelse at opnå en dybere viden omkring vores emne igennem vores ekspertinterviews med formålet om at styrke vores projekts troværdighed og udfald.

Ved Kvales anden fase af interviewundersøgelsen, design, klarlægger vi interviewets design, hvilket vil sige, at interviewet planlægges (Ibid., s. 154-155). I den forbindelse forsøger vi at finde frem til to eksperter, som er interesseret i at deltage i et ekspertinterview. Vi ønsker at afholde mere end ét ekspertinterview for at sikre validiteten af vores undersøgelse. Hermed opnås der en højere grad af ekstern validitet, eftersom at vi på den måde nemmere kan generalisere ud fra eksperternes udsagn (Jensen & Kvist, 2017, s. 52). Vi er samtidig opmærksomme på, at det ikke er realistisk for os, at afholde mere end to interviews grundet vores tidsmæssige begrænsning.

Dernæst afholder vi interviewet. Dette gør vi på baggrund af en udarbejdet interviewguide. Denne må tilpasses vores opgaves problemformulering såvel som dens teoretiske begreber, således at vi igennem interviewet sikrer, at der opnås viden om emnet, som projektet drejer sig om. Desuden vil en interviewguide sikre støtte under selve interviewet (Poulsen, 2016, s. 81-82). Vores udarbejdede interviewguide er vedhæftet som bilag til projektet (Bilag 3).
I forbindelse med udarbejdelsen af interviewspørgsmål, har vi været opmærksomme på, at holde spørgsmålene korte og enkle (Brinkmann & Kvale, 2014, s. 189). Desuden består vores interviewspørgsmål af forskellige typer af spørgsmål, med formålet om at opnå så fyldestgørende og righoldige svar som muligt. Vi gør i den forbindelse, blandt andet, brug af grand tour-spørgsmål, som lægger op til lange og detaljeredes svar fra vores eksperter (Poulsen, 2016, s. 83). Desuden gør vi brug af *direkte spørgsmål* (Brinkmann & Kvale, 2014, s. 190), ved at spørge ind til, hvordan eksperterne forstår digital selvskade. Herved klarlægger vi eksperternes forståelser, således at misforståelser ikke opstår imellem interviewer (os) og ekspert. Derudover gør vi desuden brug af blandt andet fortolkende spørgsmål, indledende spørgsmål og sonderende spørgsmål (Ibid., s. 190-191). Særligt sidstnævnte, er en type spørgsmål, som vores interviews generelt bærer præg af. Dette ses, da vi igennem vores interviews forfølger de svar, som vores eksperter giver os, ligesom at vi opfordrer til at uddybe disse.

Ved Kvales fjerde fase, transskription, forbereder vi vores interviewmateriale til analyse (Ibid., s. 155). Vi har valgt at lydoptage vores ekspertinterviews, blandt andet for at sikre at relevante udsagn ikke går tabt. Desuden vil det bidrage med, at vi igennem interviewet kan fokusere fuldkommen på selve interviewet, uden at skulle bekymre os om eksempelvis at tage noter undervejs. Derudover muliggøre det, at vi, igennem lydoptagelserne, altid kan vende

tilbage til interviewet og lytte til dette gentagne gange (Ibid., s. 236-237). Transskriptionerne bidrager desuden til, at vi i undersøgelsen kan underbygge påstande med direkte citater fra vores interviews. Måden hvorpå dette udføres, er ved at indsætte citaterne i kursiv.

Kvales femte fase, analyse, henviser til, hvilke analysemetoder, der gøres brug af i forbindelse med analyseringen af interviews (Ibid., s. 155). Vi har, i forbindelse med vores interviews, ikke gjort brug af specifikke analyseteknikker. Vi har i stedet læst interviewet igennem gentagne gange og udplukket relevante citater, som dækker over vores interviewpersoners viden. Vi foretager i den forbindelse "teoretisk eller paradigmatisk orienteret læsning af interviewet" (Ibid., s. 305). Når vi læser interviewet, gør vi det altså med kritisk teoretiske briller og med fokus på Honneths anerkendelsesteori og Petersens Præstationssamfund. Vi er imidlertid opmærksomme på, at dette kan føre til ensidige fortolkninger, samt forhindre at vi ser nye og alternative aspekter af det, vi undersøger. For at undgå netop dette, er vi opmærksomme på at være åbne overfor andre nuancer (Ibid., s. 309).

Ved Kvales sjette fase, verifikation, fastslås interviewets validitet, reliabilitet og generaliserbarhed (Ibid., s. 155). Validitet refererer til, "(...) hvorvidt en metode undersøger det, den har til formål at undersøge." (Ibid., s. 318).
Reliabilitet henviser til, hvorvidt resultaterne af vores interviews er troværdig, samt om de ville kunne reproduceres af andre forskere på et andet tidspunkt (Ibid.). Generaliserbarhed beskriver, som ordet henviser til, hvorvidt den viden, vi opnår gennem vores interviews, kan generaliseres. Hermed må vi vurderer, hvorvidt vi kan generalisere ud fra den viden, som vi opnår igennem vores interviews (Ibid., s. 332-333).
Validiteten, reliabiliteten og generaliserbarheden af vores interviews, diskuteres i afsnittet, "kritisk refleksion af ekspertinterviews" (jf. afsnit 4.1.2).

Afslutningsvist, ved kvales syvende fase, rapportering, kommunikeres vores undersøgelses resultater (Ibid., s. 155). Dette gør vi i vores analyseafsnit (jf. afsnit 6), ved at udvælge citater og pointer fra vores interviews, som understøtter analytiske pointer. Det er i den forbindelse essentielt at vi er opmærksomme på, at resultaterne er letlæselige og formidlet klart og tydeligt (Poulsen, 2016, s. 91-92).

5.1.1 Valg af eksperter

Dét at skulle finde frem til den helt rette viden, og dermed de rette eksperter, er en vigtig del af projektets proces, og er desuden forbundet med en masse overvejelser. Dermed vil vi med dette afsnit, belyse de valg vi har truffet, samt hvorfor netop de fagpersoner, kan bidrage til en effektiv undersøgelse af fænomenet.

Vores empiri udgøres blandt andet af to kvalitative ekspertinterviews med to fagpersoner, der på forskellig vis har været i berøring med fænomenet digital selvskade. For at opnå den størst mulige og mest dedikerede interaktion med fænomenet, har vi gjort os umage for at finde frem til de helt rette eksperter, der med deres erfaringer og viden skal bidrage til størst mulig troværdighed i projektet.
Gennem vores søgen efter fagpersoner stødte vi på mange navne, der lod til at kunne komme med et relevant bidrag til vores undersøgelse. Vi oplevede, at tre ud af de fem vi kontaktede, måtte takke nej grundet travlhed. De fagpersoner vi endte med at interviewe, fandt vi frem til gennem internetsøgninger, hvor blandt andet '*digital selvskade'* og *'anerkendelse'* indgik som primære søgeord.
Begge fagpersoner kommer med en baggrund, der på forskellig vis har været i berøring med PRIV-netværket, ligesom at de begge har beskæftiget sig med de unge kvinder i deres hverdag. Desuden har en af de valgte fagpersoner, beskæftiget sig yderligere med fænomenet digital selvskade, idet vedkommende har skrevet speciale i netop digital selvskade. Derudover har en af fagpersonerne selv erfaring med det at søge online fællesskaber, i søgen på at opnå anerkendelse derigennem.

Vi formoder dermed, at begge fagpersoner har en bred viden indenfor vores genstandsfelt, samt en god håndfuld erfaringer de kan dele ud af, som kan bidrage til vores empiriske ståsted. Deres oplevelser og erfaringer skal blandt andet være med til at underbygge vores analytiske del af projektet, hvor vi undersøger de unge kvinders behov for anerkendelse, igennem Axel Honneths anerkendelsesteori og Anders Petersens teori om præstationssamfundet.

5.1.2 Empiriske begrænsninger samt valg af eksterne kilder

Formålet med at dette afsnit er, at belyse de begrænsninger som vi har været underlagt grundet det utilstrækkelige udfald fra vores ekspertinterviews. Dette bliver begrundet med konkrete eksempler. Vi har derfor set os nødsaget til at inddrage empiri ud over vores interviews, som desuden også bliver begrundet i dens relevans.

At vi ikke finder udfaldet af empiri i forbindelse med vores ekspertinterviews tilstrækkeligt, er på baggrund af, at udfaldet bar præg af nogle væsentlige mangler. Disse mangler består primært af eksemplificeringer af de unge kvinders krænkelseserfaringer. Begge eksperter var påpasselige med at komme med eksempler herpå. Vi blev hurtigt bekendt med udfordringerne heraf, da vi ikke havde mulighed for at identificere de unge kvinders krænkelseserfaringer og dermed forbinde dem med en krænkelsessfære ud fra det materiale, vi opnåede gennem vores interviews. På baggrund af denne refleksion, så vi os nødsaget til at inddrage anden empiri, der kunne bidrage til en analyse af forholdet mellem de unge kvinders krænkelseserfaringer og de tre krænkelsessfærer. Vi har blandt andet valgt at tage udgangspunkt i en række forhold, der er opstillet af psykolog, Bo Møhl. Disse forhold omfatter erfaringer, der kan være udslagsgivende i forhold til at udvikle selvskadende adfærd. Trods at denne kilde omtaler selvskadende adfærd og ikke digital selvskade, finder vi den tilstrækkelig, med den begrundelse, at der, ifølge Lotte Rubæk, kan være tale om de samme mekanismer ved digital selvskade som ved fysisk selvskade, hvilket desuden blev omtalt i afsnit 2.1.

Desuden tager vi udgangspunkt i en DR-artikel, hvori forældrene til Maja Luna, som begik selvmord efter længere tids medlemskab af PRIV-netværket, fortæller om hendes liv. Hendes forældre påtaler ting, som Maja Luna har erfaret gennem sit liv, hvilket kan sættes i forbindelse én af de tre krænkelsessfærer, hvilket vil uddybes i analysen. I denne artikel fremlægges også flere af Maja Lunas opslag, såvel som kommentarer på disse, fra hendes ellers private Instagram (Kristiansen, 2020).
Desuden tager vi udgangspunkt i endnu en DR-artikel, da vi har valgt at inddrage stemmer og udsagn fra tidligere PRIV-medlemmer, såvel som pårørende til disse. Her beskrives det blandt andet hvad netværket har gjort for dem (Sørensen, 2020). Dette skal medvirke i vores analyse, samt i vores diskussion af hvorvidt PRIV-netværket har en positiv eller negativ værdi for de unge kvinder.

Dernæst inddrager vi to rapporter udgivet af Center for selvmordsforskning, der på hver sin vis belyser flere aspekter af vores problemstilling. Dette ses blandt andet i udtalelser fra unge om, hvad de sociale medier har af betydning for dem, hvilket har været relevant for os i forhold til at skulle beskrive den målgruppe som PRIV-netværket udgør.

Vi har desuden fundet frem til et interview med psykolog Lotte Rubæk, der i forbindelse med et seminar har udtalt sig om online selvskade. I dette interview påpeger hun blandt andet, at fysisk selvskade, og digital selvskade på mange måder kan sammenlignes (Seminarer.dk & Rubæk). Netop denne påstand er gennemgående i projektets analyse, særligt når vi skal identificere krænkelseserfaringerne. Her gør vi brug af empiri der indeholder eksempler på den fysiske selvskade, hvoraf vi drager paralleller til den digitale selvskade, på baggrund af Rubæks udtalelse.

5.1.3 Etiske overvejelser i forbindelse med valg af metode

Det er vigtigt, at vi som forskere stiller os til ansvar over for det etiske aspekt, og ikke mindst er bevidste herom. Dette bidrager i høj grad til mere oprigtige forskningsresultater. I dette tilfælde har det været særligt vigtigt for os at være opmærksomme på den risiko, der kan være ved at undersøgelsen kan få negative sociale effekter (Aarhus Universitet, læst d. 20/05-21).

Da vi påbegyndte vores projekt, havde vi en forestilling om, at vi ønskede at arbejde med kvantitativ metode og dermed udarbejde et spørgeskema. Dette skulle hjælpe os med at finde frem til nogle af de kvinder, der har været, eller er en del af PRIV-netværket på Instagram. Vi fandt blandt andet frem til en Facebook-gruppe, hvori medlemmer har mulighed for at dele deres tanker omkring selvskade og selvmord med hinanden – en gruppe som man med et enkelt klik, kan blive medlem af. Tanken var at udarbejde et spørgeskema og dele det i denne Facebook-gruppe, og på denne måde forsøge at finde frem til nogle, der havde lyst til at stille op til et interview med os. Formålet med disse interviews var, at kvinderne kunne dele ud af deres erfaringer med at være en del af et lukket netværk, hvori selvskadende indhold bliver delt.

Endvidere havde vi en idé om selv at oprette en profil på Instagram, der skulle give os mulighed for og adgang til at følge nogle af de profiler, der florerer i de lukkede fora. På denne måde ville vi have mulighed for at kunne blive en del af PRIV-netværket. Formålet

med dette var, at vi kunne få adgang til noget af det materiale, der bliver delt, i et forsøg på at forstå hvad det er for en mekanisme, der opstår imellem medlemmerne, når de deler grafisk selvskadende indhold med hinanden.

Vi bevægede os dog hurtigt væk fra disse metoder, da vi ikke følte os klædt på til at tage det ansvar, som dette ville medføre. Det at skulle oprette en falsk profil, gav os samtidig en følelse af at være etisk ukorrekte, hvilket vi ikke ønskede at fremstå som.
At skulle interviewe en person med en psykisk sårbarhed og med selvskadende adfærd, ville kræve en enorm præcision og varsomhed fra vores side – og vi følte ikke, at vi med vores baggrund og kompetencer, var klar til at pådrage os det ansvar. Desuden ville vi have en frygt for, at der kunne være risiko for, at informanten ville opleve negative sociale effekter, hvilket i høj grad strider imod vores etiske intentioner.

Formålet med at arbejde med ovenstående metoder var at skabe så meget troværdighed som muligt i vores undersøgelse. I søgen efter at opnå validitet og troværdighed i undersøgelsen, har vi gjort et ihærdigt forsøg på at finde frem til de fagpersoner, der med deres viden og erfaringer, kan medvirke til et solidt empirisk fundament for vores undersøgelse.
Når vi i vores forskning arbejder med respondenter, der ikke på samme måde er involverede i det undersøgende, findes der dog også her en række etiske principper, der skal overholdes. Dette gælder blandt andet fortrolighed, samtykke og anonymitet (Metodeguiden, læst d.17/5-22). Måden vi har valgt at redegøre for valget af eksperter til interviews i vores skriftlige produkt, er gjort med anonymitet. Vi nævner ikke eksperternes navne, og når vi i projektet refererer direkte i forbindelse med citater, bliver det gjort under navnene *fagperson 1* og *fagperson 2*. Forinden interviewenes begyndelse, var begge eksperter blevet gjort opmærksomme på, at deres navne ikke kom til at fremgå i rapporten, samt at der ikke vil blive formidlet noget, der kan lede direkte til dem. Dette er gjort for at skabe fortrolighed mellem os, hvilket også styrker undersøgelsens reliabilitet.

Vi havde et stort ønske på forhånd om at få lov til at optage begge interviews, med det formål at kunne udføre en transskription, der skulle fungere som udgangspunkt for vores analyse. Begge interviews blev indledt med, at vi adspurgte eksperten direkte og bad om deres samtykke til at optage interviewet.

5.1.4 Kritisk refleksion af ekspertinterview

I forbindelse med ekspertinterviews, finder vi det i høj grad relevant efterfølgende at foretage kritiske refleksioner i forhold til disse. Dette vil vi gøre på baggrund af interviewenes reliabilitet, validitet og generaliserbarhed, hvilket vil tage udgangspunkt i Brinkmann og Kvales definitioner og vurderinger herom (Brinkmann & Kvale, 2014).

I forhold til ekspertinterviewenes reliabilitet, vurderes denne som udgangspunkt som værende høj, da vi antager, at vi havde fået samme udfald fra vores interviews, såfremt vi havde interviewet andre eksperter på området (Ibid., s. 318). Vi er bevidste om, at man sandsynligvis aldrig vil få nøjagtigt samme svar fra eksperter - dog ligger vores eksperters svar tæt op ad hinanden, ligesom at de overordnet set er enige om svarene på vores spørgsmål. Dog er det nævnelseværdigt, at vi, efter interviewene er foretaget, opdager, at vi enkelte gange stiller ledende spørgsmål til eksperterne, hvilket svækker vores ekspertinterviews reliabilitet en smule (Bilag 1). Dog er vi af den overbevisning, at dette ikke har et udslagsgivende effekt på udfaldet af vores ekspertinterviews.

Desuden kan vi på baggrund af vores ekspertinterviews ikke konkludere på, hvad der skyldes de unge kvinders psykiske mistrivsel og sårbarheder, hvilket i høj grad havde været væsentligt for vores undersøgelse, og dermed havde gjort undersøgelsens validitetsgrad højere. Netop af denne årsag har vi valgt at inddrage yderligere empiri (jf. afsnit 5.1.2).
Det er endvidere vores overbevisning, at vi med enkeltmandsinterviews, foretaget med nogle af de unge kvinder i PRIV-netværket, kunne have bidraget med højere grad af validitet og generaliserbarhed til undersøgelsen. Dette havde givet et indblik i de unge kvinders livserfaringer, og de kunne have haft mulighed for at udtale sig om hvad der lå til grund for deres mistrivsel og sårbarheder. En nærmere uddybning af vores refleksioner omkring dette ses i afsnit 5.1.3.

I forbindelse med vores ekspertinterviews validitet, vurderer vi denne som værende middel, eftersom vi konkluderer, at vi får et indblik i det, som vi har ønsket at undersøge, men at det dog ikke har været tilstrækkeligt i forhold til kunne konkludere på, hvordan fænomenet træder for subjektet.

Endvidere er det vigtigt at pointere, at begge vores eksperter var forholdsvis kortfattet i deres svar. Dette medførte, at vi ikke fik så dybdegående svar, som vi havde forventet og håbet på. Desuden oplevede vi en del tekniske problemer under vores interview med den ene af eksperterne (Bilag 1), eftersom at interviewene blev afholdt online. Dette besværliggjorde interviewsituationen, da det var svært at høre, hvad eksperten sagde, ligesom at hun gentagne gange mistede forbindelsen og røg ud af opkaldet. For at vise, at der ikke blev hørt hvad fagperson 1, siger, har vi brugt "(...)".

På baggrund af udfaldet af vores ekspertinterviews, finder vi det i høj grad fordelagtigt for vores projekt, at inddrage de unge kvinders fra PRIV-netværkets udtalelser (jf. afsnit 5.1.2), da vi, ved disse udtalelser, kunne få en bedre forståelse for, hvad der ligger til grund for, at de unge kvinder drager til PRIV. Dog skal det også pointeres at vi ikke gjorde dette, da vi ikke fandt det etisk korrekt, at indsamle dette empiri, det ville nemlig betyde, at vi selv skulle oprette en Instagram profil, for at få adgang til pigerne i PRIV, og ligesom handle som en form for muldvarpe inde i netværket (jf. afsnit 5.1.3). I stedet for vi adgang gennem artikler, hvor udtalelser, i forvejen er publiceret. Som nævnt tidligere tager vi udgangspunkt i en DR-artikel, hvor flere af Maja Lunas opslag, såvel som kommentarer på disse, på hendes ellers private Instagram er offentliggjort (Kristiansen, 2020). Desuden tager vi udgangspunkt i endnu en DR-artikel, hvor tidligere medlemmer af PRIV-netværket, såvel som pårørende til disse, blandt andet beskriver hvad netværket har gjort for dem (Sørensen, 2020).

5.2 Analysestrategi

Vores analytiske afsnit tager udgangspunkt i vores empiri, som er indsamlet gennem de to ekspertinterviews, samt ved yderligere materiale der er relevant for, at kunne belyse anerkendelse og præstationssamfundets roller i forhold til de unge kvinders deltagelse i PRIV-netværket (jf. afsnit 1.2). Analysestrategien bliver repræsenteret i bogen "Eklektiske analysestrategier", der belyser, hvilke analysestrategier, der skal tages i brug, alt efter hvilken videnskabsteoretisk retning der forskes. Denne tilgang er inspireret af Foucault og Laclau, der har forsket i et empirisk fænomen, normkritiske forældregrupper (Husted & Pors, 2021, s. 34). Her benytter forskerne to begreber - henholdsvis performativitet og affekt (Ibid.). Hvorfor vi benytter denne analysestrategi, skyldes at den giver en retningslinje, der bygger op om, hvordan vi skal forholde os til teorien og metoderne, samt hvordan anerkendelse og

præstationssamfundet skal redegøres for. Disse begreber skal være med til at hjælpe os til at forstå, hvilken påvirkninger der ligger til grund for, at de unge kvinder bliver en del af PRIV-netværket (Husted & Pors, 2021, s. 19). Vores indsamling af yderligere empiri består blandt andet i form af udtalelser fra Maja Lunas forældre, såvel som fra tidligere medlemmer af PRIV-netværket (jf. afsnit 5.2.1).

Måden hvorpå vi indsamler vores empiri og udarbejder den i samspil med de valgte teorier, udgør tilsammen en induktiv metode, som er hele udgangspunktet for vores analysestrategi. Den induktive tilgang til et studie tager udgangspunkt i observationer af et fænomen, hvori formålet er at få øje på sammenhænge mellem empiri og teori (Cecchini, 2017, s. 2). Ud fra dette, er det muligt at udlede hypoteser og/eller teorier om, hvordan det lige netop forholder sig med det undersøgende fænomen. Kort fortalt, bevæger vi os induktivt fra det specifikke til det generelle (Ibid.). Måden hvorpå dette viser sig i vores undersøgelse, er ved at vi først og fremmest har indsamlet alt vores empiri, i form af interviews og eksterne kilder (jf. 5.1.2). Dernæst udarbejder vi en analyse, på baggrund af de valgte teorier. Med afsæt i analysen er det til sidst muligt at opstille hypoteser, på baggrund af analysens resultater. Denne metode kan illustreres på følgende måde:

Figur 2: Illustration af den induktive forskningsstrategi

Figur: (Cecchini, 2017, s. 2).

Vi vil bruge analysestrategien til at fremskrive nogle af de forskningsvalg- og fravalg, vi har truffet, såvel som årsagerne til disse (Husted & Pors, 2021, s. 17). Eftersom vi arbejder ud fra et kritisk teoretisk tilgang, ligger der nogle normative grundelementer i vores tilgang til at analysere på (Bitsch Olsen & Fuglsang, 2007, s. 45). For at illustrere denne tilgang, har vi udarbejdet et skema, der viser, hvordan et relevant tema for vores projekt vil blive belyst (ses nedenfor, analysestrategi-model 1). Dette skyldes, at analysestrategien skal være en måde, hvorpå vi kan arbejde med vores teori og gennem analysestrategien sætte vores empiri op mod den pågældende teori. Dog skiller analysestrategien sig ud, fordi der tages højde for det normative begreb (jf. afsnit 1.5), hvor der uden undtagelse altid er et "bør" eller "bør være". Nedenstående viser vores analysestrategi-model 1:

	Teori	**Empiri**
Tema	Anerkendelse og grader af krænkelser(jf. 4.1) Præstationssamfundets presser på de unge kvinder(jf. 4.2)	Behov for anerkendelse og en selvrealiserende befolkning(Bilag 2) Den digital udvikling, er ikke skylde i, at de unge kvinder udøver selvskade, dog peger vores fagperson på, at udviklingen af fænomenet digital selvskade kommer af at de unge kvinder har muligheden for at opstille et liv på Instagram (Interview af fagperson 1)
Undertema	Der er en herredømmefri pagt, som ikke kan indfries i samtalen omkring samfundsstrukturer (Juul, 2022)	Tillader os, at forstå at strukturen i samfundet er bygget op efter en konkurrencestat og for en person, der føler sig krænket skal have ret til hjælp, er det ikke nok blot, at føle sig krænket, men man skal have det så dårligt, at man har svært ved at eksistere og derfor benytter sig af digital selvskade, der stammer fra et dyrisk indstinkt. (Interview af fagperson 1)

Modellen viser, hvordan teoriens standpunkt kan stilles op overfor den empiri, vi er kommet frem til gennem vores foretagede ekspertinterviews, samt ved anden indfundet empiri (såsom forskningsartikler, rapporter, bøger og hjemmesider).

Der er ved opbygningen af modellen opstillet et over-tema, der belyser vores teorier. På den måde ses det visuelt, hvordan hoved teorien sættes op overfor empirien, som primært er

udtalelserne fra fagpersonerne. Ved uddybelsen af under-temaet bliver det præsenteret, hvordan en essentielt retning bliver be- eller afkræftet af empirien. Modellen ovenfor er ikke en fastlægning af argumenterne for teorierne, men er med til at kortlægge, hvordan analysen kan komme til at fremgå. Dette er nødvendigt for at belyse, hvilke overvejelser, der har fundet sted ved udarbejdelsen af analysen. Denne strategi vil vi i vores analyseafsnit benytte for at skabe en velovervejet struktur, der belyser vores valg og fravalg af retninger inden for vores analyse (Husted & Pors, 2021, s. 14).

5.3 Opsamlende overvejelser

Vi har i ovenstående afsnit redegjort for projektets metodiske tilgang. Vi har i den forbindelse udelukkende benyttet os af den kvalitative metode, det semistrukturerede ekspertinterview. Overordnet set har dette blandt andet givet os et indblik i, hvorfor nogle unge kvinder tager del i PRIV-netværket, ligesom at det har bidraget med en forståelse for, hvad netværket tilbyder disse unge kvinder. Dog er empirien, vi har indsamlet gennem vores ekspertinterviews, ikke fyldestgørende, fordi den ikke taler om de krænkelseserfaringer de unge kvinder måtte have gjort sig, hvorfor vi af denne årsag har valgt at inddrage yderligere empiri i form af artikler og rapporter (jf. afsnit 5.1.2). Disse indeholder blandt andet ekspertudtalelser om emnet selvskade og udtalelser fra Maja Lunas forældre omhandlende Maja Lunas liv.

Valg af ekspertinterviews blev blandt andet begrundet i et etisk perspektiv. Vores valg om, ikke at interviewe nogle af netværkets medlemmer, og/eller selv forsøge at blive en del af netværket, blev truffet på baggrund af, at vi ikke følte os tilstrækkelig kompetente til, at påtage os det etiske ansvar. Dette var forbundet med med en frygt for, at der skulle opstå negative effekter ved den valgte metode.

Projektets kommende afsnit udgør analysen, som er udarbejdet med udgangspunkt i den induktive metode.

6.0 Projektets analyseafsnit

Følgende afsnit vil bestå af projektets analyse, hvor vores selvproducerede empiri, i form af vores to ekspertinterviews, vil blive analyseret med hjælp fra projektets teoretiske rammer samt relevant litteratur på området (jf. afsnit 1.8). Dette vil vi gøre med afsæt i vores kritisk

teoretiske ståsted. Vores analyse er delt op i 5 afsnit, hvoraf nogle af disse desuden inkluderer underafsnit. Første afsnit har til formål at undersøge den adfærd der opstår inde i PRIV-netværket, både på godt og ondt, samt hvad den opstår i kraft af. Andet afsnit søger at afdække præstationssamfundets indvirken på de unge kvinders deltagelse i PRIV-netværket, samt hvorvidt præstationssamfundet kan ses som en krænkelsessfære. Endvidere vil kvindernes deltagelse i PRIV-netværket analyseres på baggrund af Honneths tre krænkelsessfære. Dernæst vil digitaliseringens betydning for de unge kvinders deltagelse i PRIV-netværket analyseres. Afslutningsvist vil vores opsamlende overvejelser i forbindelse med projektets analyseafsnit fremlægges.

6.1 Anerkendelse i PRIV-netværket

Dette afsnit søger at afdække, hvilken form for anerkendelse, der er tale om, at de unge kvinder søger, når de bliver medlem af PRIV-netværket, og i den forbindelse hvad netop PRIV-netværket kan tilbyde. Formålet med dette er at undersøge, hvorfor unge kvinder, der i forvejen er psykisk sårbare, søger ind i et netværk, hvori destruktivt indhold bliver delt. Dernæst vil afsnittet også sætte fokus på de faldgruber der opstår i PRIV-netværket. Dette skal desuden danne grundlag for en diskussion om, hvorvidt der kan argumenteres for, at de unge kvinder skaber deres eget præstationssamfund inde i PRIV-netværket.

I forlængelse af Honneths anerkendelsessfærer kan det påpeges, at der sker et brud i den oplevelse kvinderne har af, hvordan de bliver anerkendt. Hvad der specifikt ligger til grund for den individuelles brud, er ikke til at konkretisere. Dog bygger teorien op til, at mennesket ikke trives uden social anerkendelse, hvilket erfares gennem den solidariske anerkendelsessfære (Juul & Pedersen, 2012). Meget tyder på, at de unge kvinder søger ind i PRIV-netværket, fordi de mangler noget i den virkelige verden, som netop PRIV-netværket kan opfylde: "*Det er nogle mennesker, der mangler noget ude i den virkelige verden, som de kan få opfyldt gennem de her online fællesskaber,*" (Bilag 1). Det faktum, at de mangler noget i den virkelige verden, kan i denne sammenhæng ses som værende anerkendelse. Fagperson 1 har desuden selv erfaring med at søge online fællesskaber i søgen på at opnå forståelse andetsteds: "(...) *Det var noget jeg egentligt, bare selv søgte, (...) fordi at jeg havde, hvad skal man sige, følt mig meget fremmedgjort, (...)*" (Bilag 1). Denne fremmedgørelse kommer af, at de bliver "overset" i samfundet. Men hvad er det så online fællesskaberne, nærmere betegnet PRIV-netværket, kan tilbyde? Til dette udtaler fagperson 2 følgende:

"Du kan skabe en fortælling om dig selv, som er fuldstændig anderledes end den fortælling, der for eksempel er henne i skolen. Det giver en hel unik mulighed for ligesom at starte forfra, eller at nulstille og så skabe den fortælling om dig selv, som du har ønsket, at der skulle være. Men det skaber også nogle fællesskaber, hvor det er OK at have den fortælling, som selvdestruktiv, som en med mange vanskeligheder, som der måske ikke er plads til i de diskurser, vi har, hvor at normalitetsbegrebet er enorm snævert, og hvor man skal se ud på ganske bestemte måder, opføre sig på ganske bestemte måder og opnå nogle bestemte ting" (Bilag 1)

PRIV-netværket giver således de unge kvinder mulighed for at konstruere deres egen fortælling og identitet. En identitet, som de ikke nødvendigvis føler, at de kan udvise i 'den virkelige verden', uden for det digitale rum, grundet nogle fastlagte normer for hvordan man bør se ud og opføre sig.

Desuden tyder det på, at PRIV-netværket bidrager til at mindske oplevelsen af social isolation. Om Maja Luna, der var medlem af PRIV-netværket, fortalte hendes forældre, at hun gennem hele sin barndom, havde haft svært ved sociale relationer (Kristiansen, 2020). At hun søgte PRIV-netværket, kan derfor muligvis ses i lyset af hendes sociale udfordringer, hvoraf PRIV-netværket tilbød hende en følelse af ikke at være socialt isoleret. Om dette udtaler fagperson 2: "(...) *Det tiltrækker, selvfølgelig nogle unge, som ikke oplever, at de er inkluderet i fællesskabet udenfor, og det kan være en fordel, fordi det kan mindske oplevelsen af social isolation, eller det kan knytte venskaber mellem de unge."* (Bilag 2). Ligeledes pointerer fagperson 1: *"(...) for nogle af de her piger, (...) altså, det er det eneste sociale kontakt de har med jævnaldrende, det er gennem de her sociale medier. Og den er jo livsnødvendig."* (Bilag 1).

Med udgangspunkt i anerkendelsesteorien og ovenstående, kan der argumenteres for, at de unge kvinder oplever, at PRIV-netværket tilbyder dem anerkendelse gennem den solidariske sfære. Her drejer det sig om, at føle sig socialt værdsat, hvilket ifølge Axel Honneth er en grundbetingelse for at kunne udvikle selvværd og opnå et positivt selvforhold (Juul & Pedersen, 2012, s. 342).

Udover at PRIV-netværket tilbyder de unge kvinder anerkendelse gennem den solidariske sfære i form af sociale relationer, påpeges det desuden, at de oplever at blive forstået. Om

dette udtaler fagperson 2: "(...) *fordi det er ligesom nemmere at dele det inde på PRIV, fordi der er vi enige om, hvad vi snakker om, og der bliver det ikke tabuiseret*" (Bilag 2)

Det lader til, at de unge kvinder oplever ikke at blive forstået ude i den virkelige verden. Dét, at de kan dele indhold i PRIV uden tabuisering, tyder på, at de oplever, at deres adfærd bliver tabuiseret i virkeligheden, og derfor er det nemmere at 'være sig selv' inde i PRIV-netværket. Dette indikerer, at PRIV-netværket skaber fællesskaber, hvor i de unge kvinder kan støtte hinanden: "*Det er rart, at de andre læser og anerkender mine følelser og sender mig omsorgsfulde beskeder, når jeg har svære tanker, som jeg deler, eller deler handlinger, som jeg holder skjult for andre"* (Vestergaard & Jørgensen, 2017, 69).

Det, at de unge kvinder har mulighed for at skjule deres indhold for andre, end dem i PRIV-netværket, skyldes blandt andet, at der i netværket er en aftale om tavshedspligt. På den måde opbygger de indbyrdes loyalitet og troværdighed med hinanden. Dette giver de unge kvinder en mulighed for at udtrykke sine følelser og tanker uden at skulle bekymre sig om, hvorvidt det ville blive tilkendegjort i den virkelige verden. Dog peger fagperson 1 på et område, hvor det er anerkendt at bryde den tavshedspligt som PRIV-netværket værner om:

> "*Fordi folk de faktisk er meget tydelige på, at der er ting jeg vil holde tavshed om, men siger du "jeg begår selvmord", jamen så bryder jeg tavsheden. Så (...) det er der sådan lidt en debat om, at det er okay at bryde sin tavshedspligt, når det er livsfarene*." (Bilag 1)

Dette beskriver også, hvor bevidste medlemmerne er i forhold til, hvor grænsen går, så kan det godt være at der er konkurrence omkring, hvem der kan præstere bedst, men når alt kommer til alt ligger der et spørgsmål om liv eller død, hvor de ikke ønsker at være tavse.

De unge kvinder oplever tydeligvis social eksklusion og manglende forståelse. Noget af det som kan udløse en selvskadende adfærd, kan ifølge Bo Møhl, blandt andet være ensomhed og konflikter i venskaber (Skelbæk, 2017, s. 15). Dette er Maja Luna blandt andet et eksempel på, hvilket pointeres af hendes forældre, da de fortæller, at hendes udfordringer med sociale relationer, i høj grad bidrog til hendes selvdestruktive adfærd: "*Hun [Maja Luna] havde svært ved sociale relationer gennem sin barndom(...)*" (Kristiansen, 2020). Dette kan overføres til den tredje anerkendelsessfære, hvori det hævdes, at mennesket har behov for en social værdsættelse. Fravær af denne anerkendelsesform, ledes af en krænkelseserfaring på

baggrund af nedværdigelse, som blandt andet er med til at nedbryde individets selvværd (Skelbæk, 2017, s. 343).

Der er altså ikke nogen tvivl om, at PRIV-netværket giver de unge kvinder mulighed for at blive anerkendt. I forhold til Honneths anerkendelsesteori, er der tale om solidarisk anerkendelse, idet de oplever at være inkluderet i fællesskaber samt oplever at blive forstået. Men det har også sine konsekvenser, hvilket vil være omdrejningspunktet for det kommende afsnit.

6.1.2 Faldgruber i PRIV

Formålet med dette afsnit er, at sætte fokus de negative tendenser der kan opstå i PRIV. Selvom PRIV-netværket tilsyneladende gør det muligt for de unge kvinder, at opleve anerkendelse gennem den solidariske sfærer, har netværket også nogle faldgruber, der kan have alvorlige konsekvenser for medlemmerne. Disse faldgruber, kommer begge fagpersoner med bud på, hvad kan være: "*Altså det bliver lidt en konkurrence om, inddirekte, ikke noget man planlægger, men hvem der måske har det dårligst*" (Bilag 2) og "*(...) hvis du har det rigtig dårligt, så er der større sandsynlighed for du får flere følgere.*" (Bilag 1)
Netop disse faldgruber, kan desuden også ses som et eksempel på den risiko, der bliver fremlagt ved fænomenet, 'finding your tribe', nemlig at der i fællesskabet kan opstå uhensigtsmæssige situationer. Disse situationer bliver eksemplificeret nedenfor.

Det som bliver beskrevet ovenfor er, at der sker en intern konkurrence mellem de unge kvinder, som bliver efterlevet i PRIV-netværket på trods af, at det ikke bliver italesat. Dette kan skyldes, at der ligesom i den virkelige verden (jf. afsnit 1.5), også opstår en konkurrencepræget kultur i den digitale verden, nærmere betegnet PRIV-netværket. Petersen beskriver; "*I nutidens samfund må individer altså kontinuerligt være effektive og produktive for at kunne opnå succes.*" (Petersen, 2016, s. 11-15) (jf. afsnit 4.2). Hermed kan der drages paralleller til de unge kvinder i PRIV, i forhold til at præstationssamfundet er bygget op til, at der gennem præstationsindividet kan foreligge nogle opfattelser af, at for at opnå anerkendelse må man være med på de trends, der florerer eller de nye metoder (af selvskade), som opstår for at kunne opnå den konstante anerkendelse. Dette kan fagperson 2 desuden også bekræfte: "*(...) det skal være vildere og vildere, at man skal overgå hinanden, man skal selv lægge vildere billeder op og man skal ligesom kunne være med på de nyeste*

selvskade-trends." (Bilag 2). Her beskriver fagpersonen, at der ligger et pres på medlemmerne i grupperne om, at de skal være aktive og deltagende, ellers går det ikke ubemærket forbi. Dette stemmer overens med Petersens teori om, at individer konstant skal være effektive og produktive (Petersen, 2016, s. 67). Hvorfor denne adfærd opstår, og hvorfor de unge kvinder fastholdes i dette, kommer fagperson 2 med et argument for: "*Hvis der går for lang tid inden, du har uploadet, så vil det blive kommenteret, og du kan risikere at blive smidt ud af fællesskabet.*" (Bilag 2). På denne måde bliver det belyst, at de unge kvinder er nødsaget til at opretholde aktiviteten, da de risikerer at blive smidt ud, såfremt de ikke er aktive. Med det sagt kan der argumenteres for, at de unge kvinder fastholdes i netværkets tendenser i frygt for at blive smidt ud. Fagperson 2 uddyber dette argumentet ved at forklare: "*(...) hvis du ikke længere er selvskadende, så forsvinder grundlaget, hvorpå relationen er dannet.*" (Bilag 2). Dette understreger, at den relation de unge kvinder har i PRIV-netværket, opstår på baggrund af deres selvskadende adfærd, og at denne adfærd er med til at danne grundlaget for hele deres relation.

Ifølge Bo Møhl, bør stigningen i antallet af unge selvskadende, blandt andet ses i lyset af den adfærd der opstår på de sociale medier, hvor de unge konstant er på og er undergivet likes (jf. afsnit 1.5), antallet af følgere og vurderende kommentarer (Skelbæk, 2017, s. 14). I PRIV-netværket er der også eksempler på, at mængden af anerkendelse afhænger af, hvor mange der følger med på profilen: "*Hvis du har det rigtig dårligt, så er der større sandsynlighed for du får flere følgere.*" (Bilag 1). Desuden påpeger fagperson 2, at de unge kvinder udelukkende oplever at blive anerkendt, hvis de har det dårligt: "(...) *kredser i enorm høj grad om det, at have det dårligt, det at være selvdestruktiv, så er det at få omsorg også betinget af, at du skal have det dårligt*" (Bilag 2). Dette forstærker Møhls argument for, at de unges selvskadende adfærd kommer af at være undergivet likes og kommentarer.

Den måde netværket fungerer på, kan givetvis være bidragyder til at fastholde de unge kvinder i deres destruktive adfærd. Dernæst kan det bidrage til, at den selvskadende adfærd bliver normaliseret, hvilket desuden fremlægges som en risici ved 'finding your tribe' (Hansen, 2016). Om denne adfærd i PRIV-netværket udtrykker Lotte Rubæk en bekymring for, at der opstår en dominoeffekt i blandt de unge kvinder (Kristiansen, 2020). Denne bekymring bliver dog reel, da tidligere PRIV-medlem, Maria, oplevede at hendes selvmordsforsøg vakte interesse hos andre medlemmer (Sørensen, 2020). Tilbage i 2017, drak Maria en væske der ætsede hendes hals og spiserør, hvilket har resulteret i, at hun i dag

skal have hjælp til mad gennem en sonde (Ibid). Maria fortæller, at der var flere, der fik den idé, og i den forbindelse spurgte hende om, hvad hun havde drukket (Ibid). Der er altså tale om, at de unge kvinder, uden at være klar over det, smitter hinanden med selvdestruktiv adfærd. Om denne adfærd og om denne måde at begå sig i PRIV-netværket, kan det udledes, at netværket bidrager til, at skabe trends og nye tendenser. Om dette udtaler fagperson 2:

"(...) *altså at det skal være vildere og vildere, at man skal overgå hinanden, man skal selv lægge vildere billeder op og man skal ligesom kunne være med på de nyeste selvskade-trends, så er det(...) så er det at skære sig med bestemte genstande, så er det kvælningsforsøg, hvad det nu kan være, at der sådan bliver en trend i de her grupper, at der skal man ligesom afprøve og selv dokumentere, at man også er med på det her"* (Bilag 2)

Måden hvorpå de unge kvinder altså kan opnå flere følgere, kan være gennem efterlevelsen af nye tendenser, der er inden for selvskade-metoderne, hvilket i høj grad også støtter op og den konkurrenceprægede kultur i netværket.

Med afsæt i Anders Petersens teori, er teorien om et præstationsindivid aktuel i denne sammenhæng. Ifølge Petersen er præstationsindividet underlagt en form for tvang, i form af hele tiden at skulle udvikle sig. Ligeledes skal individet forsøge at tilpasse sig allerede etablerede hierarkier (Petersen, 2016, s. 66). Med dette sagt, kan der, med udgangspunkt i de unge kvinders adfærd i PRIV-netværket, argumenteres for, at de udvikler sig til at være præstationsindivider, på baggrund af den konkurrencementalitet der opstår i netværket. Dette perspektiv vil blive uddybet nærmere i afsnit 6.2.1, hvor problemstillingen undersøges med udgangspunkt i Anders Petersens teori om et præstationssamfund.

6.2 Hvor går det galt?

Der er flere aspekter af, hvad grunden egentlig er til, at de unge kvinder opsøger PRIV-netværket. Dette afsnit har således til formål, at kunne identificere de forhold, der medvirker til, at de unge kvinder oplever ikke at blive anerkendt i 'det virkelige liv'.

For at kunne forstå, hvad der ligger til grund for de unges kvinders tilslutning af PRIV-netværket, kan man ikke adskille de unge kvinders adfærd. Dette betyder, at der skal

tages højde for deres adfærd online og deres adfærd i den virkelige verden. Dette beskriver fagperson 2 på følgende måde:

" *(...) at hvis man skal forstå det, så skal man ikke kun kigge på de unges online adfærd, men man skal lige så meget kigge på deres offline adfærd, fordi man kan ikke skille de to ting ad, og man får alt for dårlig en forståelse for fænomenet, hvis man udelukkende koncentrerer sig om, hvad der sker på nettet.*" (Bilag 2)

Årsagerne til at de unge kvinder bliver medlem af PRIV-netværket, er meget individuelle, og der er mange af dem. Derfor kan det være vanskeligt at svare på. Fagperson 2, mener derimod at man ikke kun bør kigge på det enkelte individ, men at blikket bør rettes mod noget andet:

"*(...) der er lige så mange årsager til det, som der er individer derinde. Alle har, (...) en eller anden særlig baggrund med sig, så jeg tror, det er vanskeligt at pege på, at der er en særlig årsag, jeg tror mere, hvis man vil kigge på årsagen, så skal man ikke kigge på den enkelte unge, så skal man kigge på nogle samfundsstrukturer*" (Bilag 2).

Konkrete årsager er altså svære at identificere, da det, ifølge fagperson 2, er meget individuelt, hvad der ligger til grund for de unge kvinders selvskadende adfærd. Fagpersonen nævner derimod, at hvis man skal begynde at lede efter et overordnet svar, så bør man kigge på samfundsstrukturerne. Et eksempel på denne tydeligvis problematiske samfundsstruktur, ses blandt andet ved, at vi i vores samfund ikke giver de psykisk sårbare den hjælp de har brug for, i tide:

"*Jeg ser det lidt som et resultat af vores samfundsmekanismer, at du skal være, rigtig rigtig dårlig, før du får hjælp. Hvor jeg nogle gange tænker, at hvis vi bare kunne have et andet tilbud, hvor vi ikke skulle blive (...) for at få hjælp, så var vi allerede en god vej derhen, hvor man hurtigere kunne anerkende de unge i, at de havde det svært, i stedet for at det først er når de har symptomer på et eller andet, så bliver de henvist til psykiatrien, og i den ventetid så er de bare overladt til sig selv, hvor det bare kunne gøre det hele værre"* (Bilag 1).

Med udgangspunkt i ovenstående citat, tyder det altså på, at vi som samfund ikke er gode nok til at anerkende de unge i, at de har det svært, og at det først er, når de er for sent, at de bliver henvist til at få hjælp. Dette resulterer i, at den unge bliver overladt til sig selv og bidrager til

at fastholde dem i deres destruktive adfærd. Dette medvirker desuden til, at de unge kvinder søger online fællesskaber, hvori de oplever den anerkendelse, som de ikke får fra samfundet. Ovenstående analyse af hvad PRIV-netværket tilbyder (jf. afsnit 6.1), indikerer at netværket bidrager til højere grad af solidarisk anerkendelse i form af fællesskab og sociale relationer. På denne måde kan vores problematiske samfundsstruktur lede de unge kvinder ind i PRIV-netværket. Problematikken ved dette opstår i, at de unge kvinder er mindre tilbøjelige til at opsøge professionel hjælp. Om dette udtaler fagperson 2: *"(...) i kraft af de her online fællesskaber, vil de være mindre tilbøjelig til at dele deres psykologiske smerte med professionelle, med familiemedlemmer, med veninder, som ikke selv er selvskadende"* (Bilag 2). Dette bidrager til at fastslå, at det er problematisk, at samtidens samfundsstruktur vil efterlade psykisk sårbare i udsatte positioner, netop fordi at samfundet ikke anerkender de unge kvinder i tide. En anden problematik, som i den forbindelse fremlægges, er, at det leder til, at de unge kvinder føler, at de lever et dobbeltliv:

"Det kunne man måske godt sige, at det blev en overlevelsesmekanisme, det der med man kan få luft et sted, det gør at man kan fortsætte ude i den virkelige verden, så kommer det også meget til at blive et dobbeltliv, men det tror godt man kan sige at, rigtig mange af de her piger de lever, så føler de at de lever et dobbeltliv". (Bilag 1)

Med dette dobbeltliv menes der, at de lever deres liv i 'den virkelige verden'(jf. afsnit 1.5), som er den verden, hvori de oplever ikke at blive anerkendt, i samspil med den verden, de har konstrueret inde i PRIV-netværket. De sociale medier, herunder også PRIV-netværket, giver dem mulighed for at iscenesætte et helt nyt liv og identitet. Om dette udtaler fagperson 2:

"(..) *Du har mulighed for at skabe en identitet på et helt blankt lærred. Der er aldrig nogle, der vil opdage, om det er rigtigt eller ej, du kan redigere billeder, du kan lægge de falske billeder op, du kan skabe en fortælling om dig selv, som er fuldstændig anderledes end den fortælling, der for eksempel er henne i skolen. Det giver en hel unik mulighed for ligesom sådan at starte forfra, eller at nulstille og så skabe den fortælling om dig selv, som du har ønsket.*" (Bilag 2)

Dette medfører, at de unge kvinder kan fortsætte ude i den virkelige verden (Bilag 1), samtidig med at de kan udtrykke deres frustrationer igennem PRIV-netværket. Ved at udtrykke disse følelser, tanker og sårbarheder gennem de sociale medier, oplever de en

anerkendelse, fordi de bliver hørt og forstået af hinanden. Bagsiden ved at leve dette dobbeltliv er dog, at fordi de bruger PRIV-netværket som en form for terapi (Sørensen, 2020), forhindrer det dem i at opsøge professionel hjælp (Bilag 2). Dernæst vil deres omgangskreds, i form af deres familie og venner, ikke finde ud af, at de har det svært mentalt. Dette dobbeltliv kan altså komme til at betyde, at de unge kvinder på længere sigt ikke får den hjælp, de har brug for.

En tredje problematik, som empirien gør opmærksom på, og som desuden også stiller samfundsstrukturen til ansvar, skal lyde på, hvordan samfundet yder omsorg:

"(..) De unge kommer til at opleve omsorg, som de måske ikke får, på en anderledes måde. Men omsorg vil de mest opleve, når de har det sværest, og det er jo egentligt lidt, det kan man sige er lidt paradoks nok, så når vi kigger rundt, hvordan vi yder omsorg i samfundet."
(Bilag 1)

Citatet understreger, at vi i vores samfund ikke er gode nok til at yde omsorg i et tilstrækkeligt omfang og i tide. Omsorgen viser sig først, når de, som har brug for hjælp er meget udsat og for dem der har det sværest. Dermed føler de unge kvinder, at de er nødt til at have det svært, for at opnå omsorg og anerkendelse. Dette resulterer i, at de unge kvinder, i deres higen efter anerkendelse og omsorg, indirekte kommer til at konkurrere inde i PRIV-netværket, om hvem der har det sværest. Denne konkurrence skaber dog nogle faldgruber, som netop beskrevet i 6.1.2.

Dette leder igen tilbage til samfundsstrukturen, som værende ansvarlig for ovenstående problematikker. Omsorg og anerkendelse er dermed blevet til noget, som ikke alle er berettiget til, netop fordi det kræver et svært udfordret mentalt helbred, før samfundet griber ind. Dette skaber en uhensigtsmæssig situation hos de unge kvinder, omkring hvorvidt de skal fastholde deres destruktive adfærd for at føle sig hørt og set af samfundet.

Med afsæt i ovenstående problematikker kan der i høj grad argumenteres for, at samfundets strukturer og normer kan stilles til ansvar for, at de unge kvinder tilslutter sig PRIV-netværket. Dette begrundes først og fremmest i, at samfundet ikke anerkender dem i tide, hvilket resulterer i, at de bliver efterladt til sig selv, og søger online fællesskaber hvori de oplever den anerkendelse, som de mangler fra den virkelige verden. Dernæst oplever de, at

deres adfærd tabuiseres på baggrund af samfundets normer. Modsat oplever de i PRIV-netværket derimod at blive forstået og støttet. Grundet samfundsstrukturen, bliver de unge kvinder altså fastholdt i deres destruktive adfærd, fordi der opsættes nogle normer for, hvor dårlig en tilstand den sårbare skal være i, før der tilbydes tilstrækkelig hjælp. Dette fører også til, at de unge kvinder konstant skal præstere, både i- og udenfor PRIV-netværket, i jagten på at opnå omsorg og anerkendelse.

6.2.1 Præstationssamfundets rolle

"Vores børn har alle muligheder foran sig. Som barn i dag er du født ind i mulighedernes tid og nutidens præstationssamfund. Her kan du blive alt, når bare du vil det nok." (Fløe, 2022)

Med afsæt i ovenstående analyse kan det udledes, at de unge kvinders selvskadende adfærd, og tilslutning af PRIV-netværket, skal ses i lyset af vores samfundsstrukturer. For at understøtte dette med et teoretisk udgangspunkt vil vi benytte Anders Petersens teori om et præstationssamfund til at analysere, hvilken betydning dette har på de unges kvinders adfærd, og valg om at melde sig ind i PRIV-netværket. Måden hvorpå dette skal lykkedes, er ved at bruge begreberne konkurrencestat, præstationskultur og præstationsindivid i et samspil med det empiriske materiale. Formålet med dette er at kunne nå frem til en konklusion af, hvorvidt præstationssamfundet kan anses for at være en krænkelse i sig selv.

Vi adspurgte fagpersonerne, hvad de mener, er grunden til, at de unge kvinder, udøver digital selvskade og bliver en del af PRIV-netværket, hvortil de blandt andet svarer: "*(...) For det første, så tænker jeg ikke, at der er ét enkelt svar på det.*" (Bilag 2). Dernæst argumenterer de for, at det kan ses som et resultat af vores samfundsudvikling (Bilag 2). I den forbindelse vil der i følgende afsnit blive argumenteret for, at præstationssamfundet kunne være én af grundene. Som nævnt tidligere handler præstationssamfundet blandt andet om, at individer hele tiden skal præstere og konkurrere. Præstationssamfundet sætter et præg på, at vi danskere, har alverdens muligheder, hvilket vil sige, at hvis vi vil noget nok, så kan vi også opnå det.

Denne samfundsstruktur er med til at opstille nogle krav til de unge, herunder de unge kvinder i PRIV-netværket, om at de skal have nogle mål i livet. Dette kan endvidere være en

grund til, at nogle unge stiller høje krav til sig selv, og i tilfælde af at de ikke opnår disse krav, kan de ikke andet end at bebrejde sig selv, da de netop har "alverdens muligheder" (Fløe, 2022). Derudover er der også andre krav fra samfundet, som ikke alene er at opnå succes, men i særdeleshed også vejen dertil (Ibid). Dette skyldes alle de idealer om, hvordan man skal se ud, man skal være populær og man skal have mange følgere på de sociale medier (Ibid). Hvis de unge ikke kan opfylde alle kravene, som er stillet, så er det klart, at de bliver kede af det, sure, frustrerede, og så videre (Ibid.). For nogle betyder dette, at deres selvskadende adfærd får dem til at fokusere mere på den fysiske smerte end den psykiske smerte, og det er for nogle mere overkommeligt (*Selvskade: Viden Og Råd Til Dig Der Skader Dig Selv*, 2021).

Måden hvorpå teorien om en præstationskultur kommer til syne i denne sammenhæng, er ved de mange idealer, som de unge kvinder er underlagt. Et eksempel herpå kan blandt ses ved, at der lyder flere forskellige krav til de unge kvinder, om hvordan de skal se ud, og hvordan de skal opføre sig. Om dette udtaler fagperson 2: "(...) *som der måske ikke er plads til i de diskurser, vi har, hvor at normalitetsbegrebet er enorm snævert, og hvor man skal se ud på ganske bestemte måder, opføre sig på ganske bestemte måder og opnå nogle bestemte ting.*" (Bilag 2). Følgende citat kan desuden også underbygge samme påstand:

> "*Rigtig mange unge giver udtryk for, at de føler sig utilstrækkelige i forhold til venner og familie. De oplever ikke, at de lever op til de givne krav om at præstere, og de føler sig ensomme. Det ser jeg hver dag i mit arbejde med børn og unge.*" (Fløe, 2022)

Ved dette perspektiv er der tale om, at de unge kvinder oplever at blive krænket på baggrund af en samfundsmæssig tendens, i form af nogle institutionelle værdier, der strider imod anerkendelse idealet. Dette perspektiv tilslutter Bo Møhl sig desuden også. Ifølge Møhl skal man ikke kun kigge på den enkelte unge for at finde frem til årsagerne til, hvorfor så mange eksperimenterer med selvskade. Grundet omfangets størrelse, mener han, at fokus skal rettes mod samfundet. Om dette udtaler han blandt andet:

> *"Der er flere forklaringer på det høje antal selvskadende unge. I dag stilles der mange krav til de unge om perfektion, både i skole og i hverdagslivet, og samtidig oplever de aldrig at have fri. De sociale medier gør, at man konstant er på, og det må være enormt belastende hele tiden at være undergivet likes og vurderende kommentarer"* (Skelbæk, 2017, s. 14).

Ovenstående citat kan desuden også give et indtryk af, at de unges mængde af anerkendelse afhænger af likes på de sociale medier. Hos Center For Selvmordsforskning har man foretaget en undersøgelse blandt unge og sociale medier (Konieczna & Jakobsen, 2019). I denne undersøgelse skriver de unge, at deres selvtillid styrkes, når de får likes og kommentarer på de sociale medier, og en af informanterne udtaler ligeledes: *"Jeg går meget op i likes og kommentarer, da det giver mig en følelse af anerkendelse om at jeg er god nok"* (Ibid).
Med udgangspunkt i Honneth anerkendelsesteori, kan dette ses som et eksempel på den anerkendelse, der indebærer social værdsættelse, hvilket ifølge Honneth er grundbetingelsen for, at mennesket er i stand til at udvikle selvtillid (Juul & Pedersen, 2012, s. 342).

Møhl påpeger, at udviklingen af det stigende antal selvskadende unge, skyldes: "(...) *ændrede vilkår for identitetsdannelse og ændrede krav til unge mennesker* (...)" (Rubæk & Møhl, 2017, s. 8). Netop disse ændrede krav og vilkår for identitetsdannelse stemmer overens med Petersens teori om, at samfundet har udviklet sig til et præstationssamfund, hvor borgere, herunder de unge kvinder, konstant må optimere sig og yde sit bedste for at opnå anerkendelse og succes (Petersen, 2016, s. 67). Specielt unge kvinder er underlagt et samfundsmæssigt pres, i forhold til, blandt andet, at skulle leve op til netop samfundets idealer og præstationskrav (Choate, 2013, s. 195). Dette underbygges yderligere af fagperson 2, som giver udtryk for, at det normalitetsbegreb, der tenderer i dag, er blevet for snævert og for svært at efterleve: "(...) *hvor at normalitetsbegrebet er enorm snævert, og hvor man skal se ud på ganske bestemte måder, opføre sig på ganske bestemte måder og opnå nogle bestemte ting.*" (Bilag 2).

Ifølge forsker, Marie Østergaard, er normalitetsbegrebet gået hen og blevet patologisk (jf. afsnit 1.5), og hun mener, at man bør fokusere på et ideal, der ikke diskriminerer mellem livsformer (Østergaard, 2005, s. 175). Med udgangspunkt i dette, samt udtalelsen fra fagperson 2 om et snævert normalitetsbegreb, kan der altså dermed argumenteres for, at det normalitetsbegreb, som florerer for nuværende grundet et præstationssamfund, kan være med til at se præstationssamfundet som en krænkelse. Dette skyldes, at normalitetsbegrebet stiller nogle krav til de unge kvinder, i form af idealer som kan virke urealistiske at opnå. Der er altså tale om et normalitetsbegreb, som gør det svært at opnå anerkendelse. Grundet en præstationskultur har samfundet altså opstillet nogle normer, som gør det sværere at leve op til idealerne. Netop dette har 19-årige Clara et eksempel på. Her var der dog ikke tale om

PRIV-netværket, men om YouTube, som er en anden digital platform til at dele selvskadende indhold:

"Det gav mere mening for mig, hvorfor jeg havde en trang til at skade mig selv. For da jeg begyndte med det, så kunne jeg ikke rigtig sætte ord på det. Jeg vidste bare, at det her er forkert ifølge samfundets normer. Men det er rigtigt for mig, sådan som jeg har det nu. For det er måske det eneste, der gør, at jeg får det bedre (...) Måske også hele denne her form for fællesskab. Så står man lige pludselig ikke så meget alene mere." (Børnerådet, 2016, s. 13)

Clara følte sig forkert, fordi hun udøvede selvskade, selvom hun følte, det var det rigtige for hende at gøre. Følelsen opstod i kraft af de normer, der tenderer i samfundet, som gav hende en følelse af ikke at kunne være sig selv.

Afslutningsvis kan flere aspekter i teorien om et præstationssamfund ses i den problemstilling, der gør sig gældende. Konkurrencestaten kan afspejles i måden hvorpå de unge kvinder i PRIV-netværket indbyrdes konkurrerer med hinanden, om hvem der lider den værste tilstand. Dernæst er vores kultur præget af, at der bliver opstillet diverse idealer, der stiller krav til individet om hele tiden at skulle præstere. På den måde kan præstationskulturen ses i problemstillingen. Desuden er der noget der tyder på, at de unge kvinders adfærd i PRIV-netværket kan afspejles i et præstationsindivid, hvilket også blev omtalt i afsnit 6.1.2. Dette faktum er også med til at fodre det perspektiv, at præstationssamfundet kan stilles til ansvar for de unge kvinders selvskadende adfærd samt tilslutning til PRIV-netværket.

I forlængelse af ovenstående, kan der argumenteres for, at tanken om et præstationssamfund og det snævre normalitetsbegreb udgør en moralsk fejludvikling (Juul & Pedersen, 2012, s. 343). Der er tale om en moralsk fejludvikling, fordi ændringerne i vores samfundsstruktur indebærer krænkelser af borgerne (Ibid), hvilket gør, at det i sidste ende kan retfærdiggøres, at kalde præstationssamfundet for en krænkelse i sig selv. Med afsæt i anerkendelsesteorien, kan der dermed argumenteres for, at der her er tale om den ikke-mellemmenneskelige krænkelse, netop fordi den opstår på baggrund af en samfundsstruktur.

6.3 (Analyse af) De tre krænkelsessfærer

Formålet med dette afsnit er at placere diverse årsager til den selvskadende adfærd i henholdsvis kropslige krænkelser, retslige krænkelser og krænkelse af livsformer. Formålet med dette er, at belyse hvilke krænkelseserfaringer der kan resultere i selvskadende adfærd, både i og uden for PRIV-netværket. Dette gøres med udgangspunkt i egen indsamlet empiri, i form af ekspertinterviews, såvel som yderligere indsamlet empiri (jf. afsnit 5.1.2).

6.3.1 Den kropslige krænkelse

Kropslige krænkelser sker ifølge Honneth ved, at individet udsættes for fysisk vold eller tortur, der forvolder skade på menneskets psyke og fører til tab af basal selvtillid. Der er tale om et overgreb mod individets kropslige integritet (Juul & Pedersen, 2012, s. 342)

I og med at vores empiri, i form af interviews, ikke muliggjorde en identificering af konkrete kropslige krænkelser, som de unge kvinder i PRIV måtte have været udsat for, bliver dette afsnit underbygget af anden empiri (jf. afsnit 5.1.2). Ifølge Møhl, kan blandt andet fysisk eller psykisk omsorgssvigt, samt seksuelt misbrug, resultere i selvskadende adfærd (Skelbæk, 2017, s. 15). Det er ikke muligt for os at påføre netop denne årsagsforklaring til nogle af de unge kvinder i PRIV-netværket, da vi ikke kender til deres specifikke krænkelseserfaringer. Men med afsæt i Møhls anmærkning, kan der argumenteres for at sandsynligheden for, at PRIV-netværkets medlemmer har været udsat for kropslige krænkelser, er tilstedeværende.

Netop denne krænkelse, er 32-årige Mille Heskjær, pædagog, et eksempel på. Hun kæmpede i sine teenageår med at lægge sin selvskadende adfærd på hylden, hvilket lykkedes, da hun var 16 år. Hendes mistrivsel startede allerede i folkeskolen, da hun var udsat for seksuelle krænkelser af to ekskærester (Skelbæk, 2017, s. 17). Disse krænkelser fik hende til at prøve at skære i sig selv, hvilket resulterede i, at hendes selvskadende adfærd fortsatte i månederne efter (Ibid). Ifølge Honneth kan erfaring med denne krænkelse fører til tab af basal selvtillid (Juul & Pedersen, 2012, s. 342). Denne erfaring mærkede Mille i form af det store selvhad, hun havde opbygget til sig selv (Skelbæk, 2017, s. 17). Måden hvorpå dette kom til udtryk, var gennem selvskade, som hun brugte til at straffe sig selv for ikke at være tilstrækkelig (Ibid).

6.3.2 Krænkelse af rettigheder

Krænkelse af rettigheder består, ifølge Honneth, i en nægtelse af rettigheder på baggrund af eksempelvis etnicitet, seksuel orientering eller køn. Nægtelsen viser sig ved, at individet ikke anerkendes som et ligeværdigt medlem af samfundet (Juul & Pedersen, 2012, s. 342).

Til at belyse dette, tages der udgangspunkt i et eksempel fra empirien, der belyser, hvordan de unge kvinder oplever ikke at blive set som et anerkendende medlem af samfundet:

> "*(...) Hvor jeg nogle gange tænker, at hvis vi bare kunne have et andet tilbud, hvor vi ikke skulle blive (...) for at få hjælp, så var vi allerede en god vej derhen, hvor man hurtigere kunne anerkende de unge i, at de havde det svært, i stedet for at det først er når de har symptomer på et eller andet, så bliver de henvist til psykiatrien, og i den ventetid så er de bare overladt til sig selv, hvor det bare kunne gøre det hele værre"* (Bilag 1).

Denne form for manglende anerkendelse af individet kan overføres direkte til den retslige krænkelsessfærer (Juul & Pedersen, 2012, s. 343), fordi der med udgangspunkt i fagpersonens udtalelse, er noget, der tyder på, at de unge kvinder, som søger PRIV-netværket, oplever, at samfundet ikke giver dem den hjælp, de har brug for - i hvert fald ikke i tide, hvilket resulterer i, at individet oplever ikke at føle sig som et ligeberettiget medlem af samfundet. Dette kan ses som værende en nedværdigelse, fordi, ifølge Honneth, skal et anerkendende samfund give alle mennesker en mulighed for det gode liv og mulighed for at opnå anerkendelse for deres egne tilskrevne værdier (Ibid., s. 347).

Dernæst oplever de unge kvinder, at de ikke kan få lov til, at 'være dem de er', uden at det bliver tabuiseret. Dette kommer blandt andet til udtryk, da fagperson 2 pointerer: "*(...) det er ligesom nemmere at dele det [selvskadende adfærd] inde på PRIV, fordi der er vi enige om, hvad vi snakker om, og der bliver det ikke tabuiseret (...)*" (Bilag 2). Her understreger fagperson 2 altså, at de unge kvinder tyer til PRIV-netværket for at dele deres selvskadende adfærd, da de ikke oplever, at kunne dele dette i 'den virkelige verden', eftersom at selvskade er et tabuiseret emne.

Ovenstående er eksempler på, at de unge kvinder oplever, at de ikke bliver anerkendt for at

være ligeværdige medlemmer af samfundet, fordi de ikke kan få lov til at være, dem de er (Bilag 2).

For at belyse flere aspekter af denne krænkelsesform, tages der udgangspunkt i anden indsamlet empiri (jf. afsnit 5.1.2). Krænkelse af rettigheder, kan blandt andet ses ved diskrimination af bestemte befolkningsgrupper. Ifølge Møhl kan blandt andet homo- eller biseksualitet lede til selvskadende adfærd (Skelbæk, 2017, s. 15). Hvis individet oplever, at de på baggrund af deres seksuelle orientering, bliver nægtet rettigheder og ikke indrømmes en status som et ligeberettiget medlem af retsfællesskabet, vil der også her være tale om en krænkelse af rettigheder. En krænkelse af sin seksuelle orientering, kan således resultere i selvskadende adfærd.

6.3.3 Krænkelse af livsformer

Krænkelse af livsformer forstås ved nedværdigelse og/eller stigmatisering af bestemte livsformer eller virkelighedsopfattelser. Der kan eksempelvis være tale om ringeagt (jf. afsnit 1.5) overfor sårbare og psykisk syge mennesker (Juul & Pedersen, 2012, 342-343).

Når noget ringeagtes, betyder det, at noget tillægges en lille værdi, eller ikke bliver respekteret (jf. afsnit 1.5). Gennem hele projektet argumenteres der for, at de unge kvinder oplever, ikke at blive respekteret og anerkendt for dem de er ude i den virkelig verden. Dette afspejles i, at de unge kvinder oplever, at særligt deres selvskadende adfærd bliver tabuiseret (Bilag 2). Dermed argumenteres der for, at de unge kvinder er udsat for denne netop denne krænkelsesform.

Risikoen for selvskadende adfærd øges markant, hvis den unge har været udsat for mobning (Jakobsen, 2019, s. 24). Dernæst bliver risikoen for selvskade større, jo længere tid mobningen står på (Ibid). Dette understøttes af analysen; "*Mere end hver femte i 9. klasse har skadet sig selv*" (Børnerådet, 2016). Analysen er foretaget af Børnerådet, og bygger på en kvantitativ undersøgelse, hvor omkring 1500 9.-klasseselever har svaret på et spørgeskema omkring selvskade. Her fremgår det, at 42% af de adspurgte unge, der er blevet mobbet på nettet indenfor det seneste år, har skadet i sig selv. I modsætning hertil har 17% af de unge, der ikke er blevet mobbet indenfor det seneste, udøvet selvskade (Ibid., s. 1-4). Ud fra dette kan det således udledes, at mobning kan ses som værende en stærk risikofaktor for at udvikle

selvskadende adfærd. Hvorfor mobning kan anses for at være en krænkelse af livsformer, ligger i ordets definition: "*Det systematisk, regelmæssigt og typisk over længere tid at udsætte en eller flere andre personer for krænkende handlinger, som vedkommende opfatter som sårende eller nedværdigende og ikke er i stand til at forsvare sig imod"* (Den Danske Ordbog, læst d. 31/5-22). Dét, at offeret oplever mobningen som værende nedværdigende, er svaret på, hvorfor mobning anses for at være en krænkelse af livsformer.

Den gruppe, der udgør de digitalt selvskadende, er ifølge Lotte Rubæk en gruppe, der i højere grad end andre grupper i befolkningen, har været udsat for mobning (Seminarer.dk & Rubæk). Mille Heskjær, der også repræsenterede eksemplet om kropslige krænkelser, havde desuden også været udsat for mobning (Skelbæk, 2017, s. 17).

6.5 PRIV-netværket - et digitalt rum ('finding your tribe')

Digitaliseringen bør tillægges stor betydning i denne undersøgelse, fordi den har været medvirkende til, at selvskade har fået et digitalt udtryk og ikke mindst er med til at beskrive de unge kvinders adfærd og skabe deres identitet (jf. afsnit 2.2). Således ikke anført at digitaliseringen, og de sociale medier er skyldig i de unge kvinders digitale selvskadende adfærd, hvilket er vigtigt for os at understrege. Dette afviser vores empiri desuden også med følgende udtalelse: "*Jeg vil sige, de bliver ikke selvskadende, fordi de kommer i priv… Det er fordi de er selvskadende, de kommer i priv.*" (Bilag 2). Således kan vi udlede, at de sociale mediers indtog i de unge kvinders liv ikke har noget at gøre med deres udvikling af digitalt selvskadende adfærd.

Formålet med dette afsnit er, at belyse hvilken betydning digitaliseringen har, i forhold til at selvskade har fået et digitalt udtryk. I forlængelse heraf er formålet desuden at belyse hvilken betydning, den har for de unge kvinder, og hvilke muligheder den giver dem. Prioriteringen af dette afsnit skyldes, at der i vores empiri gentagende gange, bliver påtalt årsager, der kan føres tilbage til, at vi lever i en digitaliseret hverdag. Derfor finder vi det essentielt at italesætte dette perspektiv. Hvorfor dette er relevant i forhold til at besvare vores problemformulering, er fordi vi, på baggrund af ovenstående analyser, kan se, at PRIV-netværket tilbyder de unge kvinder flere former for anerkendelse. En anerkendelse, som digitaliseringen har muliggjort dem. På denne måde er digitaliseringen og anerkendelsen i samspil med hinanden. Desuden taler dette også ind i vores teori omkring et

præstationssamfund, hvori de unge kvinder er underlagt idealer, men at digitaliseringen har skabt en mulighed for, at de kan udtrykke sig frit, og være dem de er, i de digitale rum.
Dette afsnit skal desuden danne grundlag for projektets diskussion, der søger at afdække, hvorvidt PRIV-netværket har en positiv og/eller negativ effekt for de unge kvinder.

I takt med digitaliseringen og de sociale mediers indtog i de unge kvinders liv, er der blevet skabt diverse digitale kanaler, hvorpå meget af den sociale interaktion foregår (Vestergaard & Jørgensen, 2017, s. 65). Om disse online fællesskaber har man brugt betegnelsen 'finding your tribe'. Betegnelsen bliver brugt om de online fællesskaber, som internettet har muliggjort. I dette tilfælde er der tale om PRIV-netværket, hvori unge sårbare deler deres historier og følelser med hinanden. Men hvad er det så, det digitale rum - nærmere betegnet, PRIV-netværket - kan? Det har en af fagpersonerne et bud på:

"*Du kan skabe en fortælling om dig selv, som er fuldstændig anderledes end den fortælling, der for eksempel er henne i skolen. Det giver en hel unik mulighed for ligesom at starte forfra, eller at nulstille og så skabe den fortælling om dig selv, som du har ønsket at der skulle være."* (Bilag 1).

Udover at de unge kvinder har mulighed for at konstruere deres egen virkelighed, tilbyder de digitale rum desuden også en følelse af at høre til, og dermed mindskes oplevelsen af social eksklusion: "*(...) og det tiltrækker, selvfølgelig, nogle unge, som ikke oplever, at de er inkluderet i fællesskabet udenfor, og det kan være en fordel, fordi det kan mindske oplevelsen af social isolation, eller det kan knytte venskaber, (...), mellem de unge*" (Bilag 2). Om de unge kvinder udtaler fagperson 1 desuden: "(...) *det er det eneste sociale kontakt, de har med jævnaldrende, det er gennem de her sociale medier. Og den er jo livsnødvendig.*" (Bilag 1).
Der kan altså argumenteres for, at de unge kvinder, ved brug af PRIV-netværket, formår at skabe nye venskaber, ligesom at netværket muliggøre, at de unge kvinder kan være i kontakt med ligesindede jævnaldrende (Konieczna & Jakobsen, 2019, s. 19).

Ifølge Axel Honneth er det muligt at opnå anerkendelse gennem sociale relationer. En anerkendelse, der er livsnødvendig for individets udvikling af selvværd (jf. afsnit 4.1). I dette tilfælde er der tale om, at de unge kvinder oplever at være ekskluderet fra fællesskabet i den virkelige verden, men at PRIV-netværket giver dem mulighed for at have social kontakt med jævnaldrende. Men er denne 'digitale' anerkendelse tilstrækkelig? Om dette mener fagperson

1, at anerkendelsen udenfor de digitale rum til hver en tid vil være at foretrække - dog efterfulgt af et 'men':

"(...) *men når de åbenbart ikke oplever det, så tænker jeg, det er bedre, at de har nogle at dele det med end slet ikke nogle at dele det med, fordi at hvis man ikke har nogen at dele det med, så kommer man virkelig til at føle sig endnu mere ensom."* (Bilag 1)

Digitaliseringen, og de medfølgende digitale rum (PRIV-netværket), har altså gjort det muligt for de unge kvinder at føle sig som en del af et fællesskab, hvilket også tillægger digitaliseringen en central betydning, i måden hvorpå selvskade har udviklet et digitalt udtryk. Vi har spurgt fagpersonerne, om hvordan de mener, at fænomenet er opstået. Om dette lyder der bred enighed:

"(...) Jamen jeg tænker jo, at det er jo opstået i takt med de teknologiske medier, (..) de sociale medier. De afspejler jo mennesket, kan man sige, hvordan vi vil bruge dem hvis det var noget andet vi havde. Altså i gamle dage, så kan man sige, så var det andre ting, man gjorde ved det… så jeg tænker det egentligt bare afspejler, at de sociale medier kommer til, og at… når vi, når vi har en opfindelse, så vil vi gerne bru… Så kommer vi mennesker til at bruge det til alt." (Bilag 1)

"(...) og så tilbyder de sociale medier en platform for, at det kan få et specielt udtryk. Så i stedet for at tænke, at de unge de udvikler denne her adfærd eller de her sårbarheder, fordi der er sociale medier, så tror jeg mere, at man skal vende dem om og sige, at det får den form det gør, fordi vi lever i den tid, vi gør, og der er de muligheder for de unge mennesker, som der er." (Bilag 2)

Om selvskadens udvikling og omfang, mener Møhl desuden, at de sociale mediers indtog i de unges liv bør tillægges en stor betydning (Rubæk & Møhl, 2017, s. 8). Kort sagt kan man altså fastslå, at én af årsagerne til at de unge kvinder søger PRIV-netværket, er fordi de har muligheden. Fordi de sociale medier skaber digitale rum.

Hvorfor lige netop de her unge kvinder søger PRIV-netværket, skal også ses i lyset af digitaliseringen. PRIV-netværkets medlemmer udgør aldersgruppen 15-29 år (jf. afsnit 1.5), hvilket er en aldersgruppe, hvor meget af den sociale interaktion foregår via sociale medier (jf. afsnit 2.2), og derfor er det noget, der er indlejret i deres hverdag og identitet:

(...) så der skal vi jo nok kigge på hele den sådan generelle ungdomskultur, der er i forhold til, at meget af den sociale interaktion foregår på de sociale medier, og meget af den måde man positionerer sig selv og fortæller historier om, hvem man er som menneske på, foregår ofte på sociale medier" (Bilag 2).

I en undersøgelse foretaget af Center for Selvmordsforskning, har man spurgt informanterne om, hvorvidt de synes, det er vigtigt eller ej at være på sociale medier. Om sit forhold til de sociale medier, lyder det fra én af informanterne: "*Fordi jeg føler jeg får anerkendelse for den jeg er, jeg kan udtrykke mig for den jeg er og dele min hverdag(...)"* (Konieczna & Jakobsen, 2019). Dette citat er med til at understøtte det perspektiv, at de digitale rum i højere grad bidrager til, at de unge kvinder oplever at kunne være sig selv i PRIV-netværket, og blive anerkendt for dem de er.

Med udgangspunkt i ovenstående, bør digitaliseringen altså tillægges en vigtig betydning i jagten på at forstå, hvorfor selvskaden har fået et digitalt udtryk, og hvorfor lige netop den aldersgruppe som PRIV-netværkets medlemmer udgør, søger ind i PRIV-netværket.

6.6 Opsamlende overvejelser

Ovenstående analyse belyser problemstillingen ud fra et samfundskritisk perspektiv, med afsæt i Axel Honneths anerkendelsesteori samt Anders Petersens teori om et præstationssamfund. Ifølge Honneth er anerkendelse en grundbetingelse for, at mennesket kan udvikle en velfungerende identitet (Juul & Pedersen, 2012, s. 340). I første del af analysen bliver det belyst, at PRIV-netværket gør det muligt for de unge kvinder at opleve den form for anerkendelse, der handler om social værdsættelse. Denne anerkendelse opnår de ved, at netværket giver dem en følelse af at være en del af et fællesskab, samt oplevelsen af at blive støttet og forstået. Selvom PRIV-netværket på mange måder har en positiv værdi for de unge kvinder, opstår der også faldgruber i netværket. Eksempelvis kan der opstå situationer, hvor de unge kvinder kopierer hinandens adfærd, og sågar også selvmordsmetoder. Dernæst bærer netværket præg af en konkurrencementalitet, hvori det handler om at lide den værste tilstand. Jo værre tilstanden er, desto flere likes og anerkendende kommentarer. Netop denne faldgrube kan blandt andet ses i lyset vores samfundsstruktur, der er gået hen og er blevet til et præstationssamfund. Konkurrencestaten præger de unge kvinder til at føle at de konstant

skal være i udvikling og præstere, hvilket også gør, at de kan anses for at være præstationsindivider. Præstationskulturen ses på den måde samfundet opstiller idealer, der udgør krav til hvordan de unge kvinder skal se ud og opføre sig. Dette har desuden medført, at samfundet er underlagt et snævert normalitetsbegreb, der gør det svært at opnå anerkendelse.

Manglende anerkendelse i det virkelige liv kan ses som en vigtig begrundelse for, at de unge kvinder tilslutter sig PRIV-netværket. Denne manglende anerkendelse bliver ledsaget af diverse krænkelser. Eksempler på disse krænkelseserfaringer omfatter både tidligere og nuværende PRIV-medlemmer, men analysen bærer særligt præg af yderligere empiri, omhandlende viden omkring unges generelle selvskadende adfærd, der har til formål at identificere de tre former for krænkelseserfaringer. På den kropslige krænkelse sås et eksempel med en kvinde, der havde været udsat for seksuelle overgreb, hvilket resulterede i selvskadende adfærd. Krænkelse af rettigheder blev afspejlet i måden, hvorpå samfundet overlader de unge kvinder til sig selv. Dernæst blev det også påpeget, at krænkelser på baggrund af seksuel orientering, desuden også hører under krænkelser af rettigheder. Krænkelse af livsformer afspejler sig særligt i tilfælde af mobning, hvori selvskadende adfærd er udfaldet. Afslutningsvis tillægges digitaliseringen og de sociale mediers indtog i de unges liv en vigtig betydning i søgen på at forstå, hvorfor selvskaden har fået et digitalt udtryk.

7.0 Diskussion og perspektivering

Dette afsnit er blandt andet bygget op omkring en perspektivering, der skal give et indblik i, hvordan projektet havde udformet sig, kva en anden videnskabsteoretisk retning. Dernæst fremtræder projektets diskussion, hvori det blandt andet diskuteres, hvorvidt PRIV-netværket kan anses for at være positivt og/eller negativt for de unge kvinder.

7.1 Perspektivering

Undervejs i processen har vi erfaret en væsentlig mangel, der på mange måder kunne have været brugbar for vores undersøgelse. Begge vores interviews gav et objektivt indblik i den verden, som de unge kvinder i PRIV-netværket lever i. Hvad vores empiri imidlertid ikke svarede på er, hvad der er af årsager til, at de unge kvinder lider psykisk mistrivsel og

sårbarhed. Dette havde i høj grad været væsentligt for vores undersøgelse, i forhold til at kunne påpege hvilke krænkelsesformer de unge kvinder har erfaret gennem livet, siden de oplever ikke at blive anerkendt, og dermed søger anerkendelsen i PRIV-netværket. Begge eksperter var påpasselige med at komme med årsagsforklaringer, da konklusionen fra deres side var, at der er tale om rigtig mange, hvoraf manglende anerkendelse kun er én ud af mange. Dette har langt hen af vejen været tilstrækkeligt - men med mere konkretiserede årsager, havde det været nemmere for os at placere årsagerne under henholdsvis *kropslige krænkelser, retslige krænkelser* og *krænkelse af livsformer.*
For at komme med konkrete årsager til de unge kvinders psykiske mistrivsel og sårbarheder, havde vi været nødsaget til at spørge dem om dette. Denne metode havde krævet andre overvejelser og brug af metoder og ikke mindst et anderledes etisk ansvar (jf. afsnit 5.1.3). Ved at have gjort dette, ville vi skulle sidde over for disse personer og spørge ind til episoder, som muligvis kan være grænseoverskridende for dem at svare på. Desuden ville dette være forbundet med en frygt for at overskride deres grænser.

Ved at have foretaget enkeltmandsinterviews med nogle af de unge kvinder, der er, eller har været en del af PRIV, havde projektet desuden også haft udgangspunkt i en mere fænomenologisk videnskabsteoretisk position. Dette kunne afspejles i, at vi igennem de unge kvinder ville undersøge, hvordan fænomenet træder for subjektet, og dermed undersøge det igennem deres livsverden. Det er vores overbevisning, at undersøgelsen i så fald ville have båret præg af en højere grad af validitet, såfremt vi havde valgt at undersøge fænomenet gennem de unge kvinder. Dette var dog et aktivt fravalg, som desuden er beskrevet førhen i projektet.

Med et fænomenologisk videnskabsteoretisk afsæt, ville vi skulle undersøge fænomenet, digital selvskade, gennem de unge kvinders livsverden. I dette tilfælde ville der være tale om fænomenologisk sociologi (Jørgensen, 2017). Inden for fænomenologisk sociologi er det forskerens opgave eksempelvis at beskrive sociale relationer i hverdagslivet, hvoraf der for manges vedkommende er tale om noget, der er integreret i et kulturelt mønster (Ibid.).
Desuden hævder fænomenologien, at der ikke findes nogen objektiv virkelighed (Juul & Pedersen, 2012, s. 65). For at kunne forstå en virkelighed gennem fænomenologien, er det nødvendigt at undersøge denne gennem de subjekter, der erfarer den undersøgende virkelighed (Ibid.). Desuden påpeges det, at fænomenologien overvejende beskæftiger sig med kvalitative metoder (Juul & Pedersen, 2012, s. 99). Derfor ville enkeltmandsinterviews

med nuværende eller tidligere PRIV-medlemmer være en nødvendighed, såfremt vi havde valgt at arbejde ud fra et fænomenologisk videnskabsteoretisk ståsted og dermed valgt at inddrage de unge kvinders egne stemmer.

Inden for fænomenologien arbejdes der ud fra flere vigtige kernebegreber, som bør danne ramme for undersøgelsens teoretiske afsæt. Disse kernebegreber består af *fænomen, intentionalitet, førstepersons-perspektivet, epoché* og *livsverden* (Ibid., s. 65).

Fænomenologien fremhæver desuden vigtigheden af førstepersons-perspektivet. Med dette menes der, at for at opnå et sikkert grundlag for en erkendelse af noget, skal oplevelsen eller erfaringen bygge på et førstepersons-perspektiv, altså den der erfarer eller oplever (Ibid., s. 71). Formålet med dette er at skabe "*et univers af absolut fordomsfrihed, netop ved at afholde sig fra alle forudgivne stillingtagener til nogen som helst form for eksistens"* (Ibid.) Om denne refleksion, har man indenfor fænomenologien udviklet begrebet epoché, hvilket betyder, at man sætter sine forforståelser/fordomme i parentes (Ibid.). Formålet med dette er at kunne gennemføre en undersøgelse af det undersøgende, som fremtræder mest oprigtig (Ibid). Dog lyder kritikken på, om det overhovedet er muligt at anlægge et neutralt blik på det man undersøger (Ibid., s. 72). Dermed hævder kritikken, om det ikke er langt mere fordelagtigt at anse fordommene som et grundvilkår hos mennesker, og dermed hos forskeren, med den begrundelse, at de kan være produktive for erkendelsen i sidste ende (Ibid., s. 73)
Hvor åbent og fokuseret man går til værks i en fænomenologisk forankret undersøgelse, afhænger ikke kun af den epistemologiske orientering (Juul & Pedersen, 2012, s. 100), men i særdeleshed også af det konkrete forskningsfelt (Ibid). Desuden er det forskerens opgave at fortolke den undersøgende verden på baggrund af omfattende erfaringer fra informanterne (Ibid). Når forskeren interviewer sine informanter, bør den stille spørgsmål, der indledes med "hvad" og "hvordan", fremfor "hvorfor". Dette er med til at sikre beskrivelser af informantens livsverden, der er så ufortolkede som muligt (Ibid., s. 99).

I forbindelse med valget af anden videnskabsteoretisk retning, ville vi re-vurdere hvorvidt, vi fortsat ville tage udgangspunkt i formen 'digitalisering af fysisk selvskade' og 'finding your tribe'. Undervejs i projektet blev vi opmærksomme på den digitale selvmobning, også kaldet 'autotrolling', som vakte vores interesse. Fænomenet består typisk i at mobbe sig selv på nettet ved at oprette falske profiler på de sociale medier, for dernæst at skrive ondskabsfulde

og nedladende kommentarer til sig selv. På den måde ligner det, at vedkommende bliver udsat for mobning, selvom der i virkeligheden er tale om digital selvmobning (Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade, 2021). Interessen for denne form opstår i det paradoksale herved. Som det skildres i projektet er mobning en kendt risikofaktor for at udøve digital selvskade - hvorfor det virker besynderligt at vedkommende bevidst vælger at mobbe sig selv på nettet, trods at mobning har været den egentlig årsag til selvskaden. Netop denne problemstilling har udløst en interesse for dette felt, hvorfor en fænomenologisk tilgang til projektet, med stor sandsynlighed kunne have taget udgangspunkt i netop det fænomen.

For vores undersøgelse ville en fænomenologisk tilgang altså først og fremmest betyde, at vi skulle foretage enkeltmandsinterviews med de unge kvinder, som tidligere har været en del af PRIV-netværk, eller stadig er det. Rent metodisk må dette siges at være den største afvigelse fra vores nuværende undersøgelse. Dette skyldes, at fænomenologien forudsætter, at det pågældende forskningsfelt skal erkendes på baggrund af den erfarnes oplevelser. Vi ville altså skulle interviewe de kvinder, der på egen krop har erfaring med digital selvskade i PRIV-netværket. Måden vi skulle gå til denne undersøgelse, ville være med vores fordomme og forforståelser om fænomenet i parentes. Dette skyldes, at vores egne forforståelser og fordomme, ikke må stå i vejen for at se det erfarne mennesker, eller fænomenet som det er.

7.2 Diskussion

På baggrund af ovenstående analyse ønsker vi med dette afsnit, at diskutere hvorvidt PRIV-netværket bør tillægges en positiv og/eller negativ værdi for de unge kvinder. Dernæst vil vi diskutere, hvorvidt den anerkendelse, som de unge kvinder opnår i PRIV-netværket, er tilstrækkelig ud fra de behov, som Honneth opstiller. Afslutningsvis vil vi diskutere, hvorvidt der kan være tale om, at de unge kvinder skaber deres eget præstationssamfund inde i PRIV-netværket. Denne diskussion tager udgangspunkt i ovenstående analyse, der med sine resultater skal medvirke til at understøtte netop dette perspektiv.

Med afsæt i analysen af hvad PRIV-netværket tilbyder de unge kvinder, samt muliggør, er man tilbøjelig til at beskrive PRIV-netværket, som overordnet at have en positiv værdi for de unge kvinder, netop fordi de opnår anerkendelse derigennem. Tidligere medlemmer af

netværket fortæller, at intentionen bag netværket er positiv (Sørensen, 2020). Intentionen med det er, at de unge kvinder har mulighed for at dele psykiske sårbarheder med hinanden i jagten på gensidig forståelse. De beskriver blandt andet dette som en form for gruppeterapi (Ibid). Selvom intentionerne med PRIV-netværket tilsyneladende har været i positive, opleves det desværre, at indholdet samt medlemskabet resulterer i flere alvorlige konsekvenser, og har dybt tragiske udfald. Man har kendskab til, at minimum syv af netværkets brugere, har begået selvmord (Kristiansen, 2020).

Derudover har det at være medlem af netværket også andre faldgruber. Til at belyse dette perspektiv, tages der udgangspunkt i følgende citat:

"(..) Og så er der jo også den faldgrube i det, at det kan blive selvdestruktivt, fordi at man kan i hvert fald have en teori om, at unge i kraft af de her online fællesskaber, vil være mindre tilbøjelig til at dele deres psykologiske smerte med professionelle, med familiemedlemmer, med veninder, som ikke selv er selvskadende, så det kan også være en måde, at de bliver fastholdt i det her på, fordi det er ligesom nemmere at dele det inde på PRIV, fordi der er vi enige om, hvad vi snakker om, og der bliver det ikke tabuiseret.". (Bilag 2)

Udover PRIV-netværkets positive egenskaber, ses der altså også faldgruber. I analysen bliver der gjort rede for de unge kvinders adfærd inde i PRIV-netværket, som værende mere eller mindre konkurrencepræget, i den forstand at de kæmper indbyrdes om, hvem der har det dårligst (Bilag 1). I forlængelse af dette, kan der argumenteres for, at de unge kvinder i PRIV-netværket iscenesætter sig selv, som værende nogen der har det værre, end hvad sandheden er, hvilket er slemt nok i sig selv. Dette giver de blandt andet udtryk for gennem digitalisering af fysisk selvskade. For at efterleve den selvrealisering, som de unge kvinder har skabt derinde, ses der en tendens til, at de indbyrdes kommer til at konkurrere om, hvem der har det dårligst, hvilket er et argument for, at der er en indbygget præstationskultur i PRIV-netværket. Dermed kan de unge kvinder iscenesætte sig selv og bygge sit eget liv op online, hvor de har mulighed for at få flere følgere og likes. Bagsiden ved dette er dog, at de unge kvinder bliver inspireret af hinanden, hvilket ses ved de dominoeffekter, der kan opstå i netværket (Kristiansen, 2020), hvilket i flere tilfælde af haft tragiske udfald.

Trods de konsekvenser som medvirken af netværket kan medføre, bør man ikke negligere netværkets muligheder for de unge kvinder. Den anerkendelse som de unge kvinder oplever

gennem PRIV-netværket, er den solidariske anerkendelse, som opstår gennem sociale relationer. Denne form for anerkendelse er, ifølge Honneth, en grundbetingelse for, at individet kan udvikle selvværd (Juul & Pedersen, 2012, s. 342). Spørgsmålet er så, hvorvidt denne 'digitale anerkendelse' er tilstrækkelig. Med udgangspunkt i Honneths anerkendelsesteori, er det ikke muligt at svare på dette, da hans teori omkring den solidariske anerkendelsessfære ikke fortæller noget om, hvordan anerkendelsen bør opnås, altså hvorvidt den skal ske fysisk - modsat anerkendelsen gennem kærlighedssfæren, som ifølge Honneth skal være kropsbaseret. Men set udfra hele anerkendelsesidealet og anerkendelsestanken, der består i at anerkendelse er en eksistentiel livsbetingelse for individet, kan den sociale værdsættelse (anerkendelse) i PRIV-netværket, ses som værende tilstrækkelig i et sådant omfang, at det er bedre end ingen anerkendelse overhovedet.

Ovenstående analyser og aspekter tilskriver desuden digitaliseringen en vigtig og generel positiv betydning, idet den er medvirkende til, at de unge kvinder trods alt oplever at blive anerkendt, dog gennem den digitale kanal (PRIV-netværket). Men det er også vigtigt at understrege, at digitaliseringen og de sociale medier ikke er udelukkende positiv. Om dette udtaler fagperson 2 blandt andet: *"(...) fordi der er meget potentiale i de sociale medier, men der er også meget risici forbundet med det."* (Bilag 2). Disse risici har Lotte Rubæk et bud på, hvad kan være:

"(...) Det er min fornemmelse, at der kommer flere og flere muligheder for at komme ud i nogle udsatte positioner, fordi der kommer flere sociale medier, og fordi børn og unge i højere grad kan blive påvirket af denne type adfærd, fordi den foregår på flere forskellige platforme på samme tid, f.eks. både Instagram og Reddit." (Seminarer.dk & Rubæk).

Rubæk hævder således, at de sociale medier er medvirkende til, at de unge er tilbøjelige til at ende i udsatte positioner. Rubæk påtaler ligeledes frygten for, at der, i et netværk som PRIV-netværket, kan opstå en dominoeffekt, hvor de unge kvinder kopierer hinandens selvskadende adfærd, og i værste tilfælde hinandens tanker omkring- og forsøg på selvmord (Kristiansen, 2020). Ligeledes kan der argumenteres for, at de unge ikke får udviklet deres sociale kompetencer, når relationerne foregår online (Vestergaard & Jørgensen, 2017, s. 71).

I forhold til at anse PRIV-netværket som værende et indirekte præstationssamfund i sig selv, vil vi retfærdiggøre denne påstand ved at tage udgangspunkt i det faktum, at de unge kvinders

adfærd i PRIV-netværket, kan afspejles i et præstationsindivid. I analysen bliver det gjort klart, at samfundets præstationskultur har medført præstationsindivider, hvilket adfærden i PRIV-netværket desuden også afspejler, i måden hvorpå de unge kvinder, i kampen om anerkendelse, forværrer deres selvdestruktive adfærd, hvilket resulterer i flere følgere (Bilag 1). På denne måde bliver adfærden i PRIV-netværket i høj grad påvirket af præstationssamfundet, fordi det er medvirkende til, at de unge kvinder bliver præstationsindivider - hvilket leder os til den erklæring, at man ud fra det teoretiske synspunkt kan anse PRIV-netværket for at være et præstationssamfund i sig selv.
For at opsummere udfaldet af projektets diskuterende pointer, er der tale om, at PRIV-netværket i høj grad bør tillægges både en positiv og negativ værdi for de unge kvinder. Desuden kan det af ovenstående diskussion udledes, at den anerkendelse som de unge kvinder oplever i PRIV-netværket, langt hen ad vejen kan anses for at være tilstrækkelig, i og med at den for pigerne selv har en stor værdi. De unge kvinder i PRIV-netværket har desuden formået at skabe deres eget præstationssamfund inde i netværket, grundet den konkurrencementalitet som præger adfærden derinde.

8.0 Konklusion

For at opstille en klar konklusion, samt at ridse projektets fokus op, og dermed slå en knude på den røde tråd, vælger vi at opstille vores problemformulering igen, her i projektets sidste del:

Hvilke roller spiller anerkendelse og præstationssamfundet, når unge kvinder vælger at blive en del af et netværk som PRIV?

På baggrund af vores problemformulering kan vi konkludere, at både anerkendelsen og præstationssamfundet, helt overordnet, bør tillægges en vigtig og ikke mindst stor betydning, når de unge kvinder vælger at tilslutte sig PRIV-netværket. Til at understøtte denne problemstilling, har de valgte teorier på hver deres måde bidraget til, at projektet kunne opretholde sit normative standpunkt, som er hele essensen ved kritisk teori.

Ved at lægge ud med en definition på, samt redegørelse af genstandsfeltets væsentligste elementer; [Hvad?, Hvem? og Hvor?], blev der skabt en forståelse af fænomenet. En vigtig konklusion at drage herfra er, at 'almindelig'- og digital selvskade på mange måder kan

ligestilles, grundet mange af de samme psykologiske mekanismer (jf. afsnit 2.1). Det der adskiller digital selvskade fra den 'almindelige' selvskade, er det faktum, at selvskade foregår på en digital platform. De unge kvinder, der udøver digital selvskade i PRIV-netværket, er nogen der i forvejen er selvskadende, altså er de også selvskadende udenfor PRIV-netværket. De karakteriseres som værende sårbare, og som nogle der oplever psykisk mistrivsel.

De unge kvinder, der udgør PRIV-netværket, mangler anerkendelse i det virkelige liv, særligt den anerkendelse der opstår gennem sociale relationer - også kaldet den solidariske sfære. Derfor søger de online fællesskaber, hvori de får lov til at opleve denne anerkendelse fra netværkets øvrige medlemmer. Én af årsagerne til at PRIV-netværket tiltrækker netop disse kvinder, kan ses i lyset af digitaliseringen, netop fordi denne digitale adfærd er indlejret i deres hverdag, og er en del af deres identitet. Digitaliseringen kan altså anses for at være medvirkende til, at selvskade har fået et digitalt udtryk. Dernæst tilbyder PRIV-netværket en platform, hvorpå de unge kvinder har mulighed for at konstruere deres egen virkelighed og fortælling. Dernæst giver netværket dem en følelse af at være tilstrækkelige, hvilket virker tiltrækkende for de unge kvinder, i og med de ikke oplever den anerkendelse i det virkelige liv, grundet de idealer og normer som samfundet opstiller. De idealer, som samfundet opstiller, og som de unge kvinder er underlagt, er medvirkende til at gøre det svært for den enkelte at opnå anerkendelse. På baggrund af analysen kan disse idealer desuden ses i lyset af et præstationssamfund, der er bygget op omkring en konkurrencementalitet. Præstationssamfundet spiller således en væsentlig rolle i en identificering af, hvad der leder de unge kvinder ind i PRIV-netværket, samt hvad der ligger til grund for deres adfærd.
Hvad der ellers ses af årsager til dette, kan ses med udgangspunkt i diverse krænkelseserfaringer, som de unge kvinder har erfaret. Dernæst også de krænkelser, som selvskadende adfærd generelt kan opstå i kraft af.
Præstationssamfundets rolle, ses altså ved, at konkurrencestaten, præstationskulturen og præstationsindividet tilsammen udgør en stor risikofaktor for, at de unge kvinder lader sig tilslutte PRIV-netværket, og udøver selvskade derigennem.
Anerkendelsen spiller tilsyneladende nok den vigtigste rolle, i forhold til de unge kvinders tilslutning af netværket, i og med at den både opstår som en mangel, på baggrund af et præstationssamfund, men i høj grad også fordi, at PRIV-netværket muliggør den [anerkendelsen], for dem.

9.0 Litteraturliste

Aarhus Universitet. (n.d.). *Etik*. Metodeguiden. Retrieved Maj 19, 2022, from https://metodeguiden.au.dk/etik

Anders Petersen. (n.d.). Aalborg Universitets forskningsportal. Retrieved May 26, 2022, from https://vbn.aau.dk/da/persons/118064

Bitsch Olsen, P., & Fuglsang, L. (Eds.). (2007). *Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne: på tværs af fagkulturer og paradigmer* (2nd ed.). Roskilde Universitetsforlag.

Børnerådet. (2016, May 25). *Mere end hver femte i 9. klasse har skadet sig selv*. Børnerådet. Retrieved April 23, 2022, from https://www.boerneraadet.dk/nyheder/nyheder-2016/mere-end-hver-femte-i-9-klasse-har-skadet-sig-selv

Brinkmann, S., & Kvale, S. (2014). *Interview: det kvalitative forskningsinterview som håndværk* (3rd ed.). Hans Reitzels Forlag.

Cecchini, M. (2017, Marts 29). *forskningsstrategier_mc.pdf* [Deduktion, induktion og abduktion – en note]. Microsoft® Word 2010. https://atumidt.dk/sites/default/files/aktiviteter/forskningsstrategier_mc.pdf

Choate, L. H. (2013). *Adolescent Girls in Distress: A Guide for Mental Health Treatment and Prevention*. Springer Publishing Company.

Danielsen, M. (2015, Maj 14). *Hvad er Instagram?* Socialemedier.dk. Retrieved Maj 23, 2022, from https://www.socialemedier.dk/hvad-er-instagram/

Danmarks Statistik. (2022, Marts). *It-anvendelse i befolkningen 2021*. Danmarks Statistik. https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/Publikationer/VisPub?cid=39431

Den Danske Ordbog. (n.d.). *Faldgruber*. Den Danske Ordborg. Retrieved Maj 31, 2022, from https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=faldgrube

Den Danske Ordbog. (n.d.). *Mobning*. Den Danske Ordbog. Retrieved Maj 30, 2022, from https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=mobning

Den Danske Ordbog. (n.d.). *Patologisk*. Den Danske ordbog, moderne dansk sprog. Retrieved Maj 28, 2022, from https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=patologisk

Det nationale forsknings og analysecenter for velfærd. (2020). *Børn og unges trivsel og brug af digitale medier*.

digitalisering — Den Danske Ordbog. (n.d.). Den Danske Ordbog. Retrieved May 27, 2022, from https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=digitalisering

Englander, E. (2012, Juni). *Digital Self-Harm: Frequency, Type, Motivations, and Outcomes*. MARC Research Reports. https://vc.bridgew.edu/marc_reports/5

Fløe, J. (2022, Maj 5). *Høje krav til unge | Det perfekte er det nye normale*. Alt Om Psykologi. Retrieved May 22, 2022, from https://altompsykologi.dk/2017/08/psykologen-boern-skal-have-det-godt/

From, D. M. (n.d.). *Fagmodulkursus 3: Videnskabelse og videnskabsteori i sundhedsfremmefeltet* [undervisning]. Roskilde Universitet.

Hansen, S. S. (2016, April 12). *Digital selvskade - hvad er det?* Center for Digital Pædagogik. Retrieved April 23, 2022, from https://cfdp.dk/blog/digital-trivsel/hvad-er-digital-selvskade/

Hans Reitzels Forlag. (n.d.). *6. Kritisk teori | Hans Reitzels Forlag*. Videnskabsteori for de pædagogiske professionsuddannelser. Retrieved May 16, 2022, from https://videnskabsteoripaedagogiskeuddannelser.digi.hansreitzel.dk/?id=141

Hårbøl, K., Schack, J., & Spang-Hanssen, H. (2009, Januar 29). *dominoeffekt | lex.dk – Den Store Danske*. Den Store Danske. Retrieved May 19, 2022, from https://denstoredanske.lex.dk/dominoeffekt

Hjarvard, S. (2008). *En verden af medier*. Samfundslitteratur. https://books.google.dk/books?hl=da&lr=&id=mxdhEVAy8bIC&oi=fnd&pg=PA11&dq=sociale+medier+udvikling&ots=t4I3dQMz9J&sig=bpp-pVwIJ9CtabQFWyZgVRxdzsA&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false

Honneth, A. (2006). *Kamp om anerkendelse* (1st ed.). Hans Reitzels Forlag.

Husted, E., & Pors, J. G. (2021). *Eklektiske analysestrategier* (1st ed.). Nyt fra Samfundsvidenskaberne. 978-87-7683-206-3

Hvad er et 'like'? (n.d.). Red Barnet. Retrieved May 30, 2022, from https://redbarnet.dk/foraeldre/leksikon/hvad-er-et-like/

Jakobsen, J. (2011). Axel Honneth: selvrealisering og samfundskritik. *Selvet Sociologiske perspektiver*. file:///Users/annanielsen/Downloads/Axel_Honneth_selvrealisering_og_samfunds%20(1).pdf

Jakobsen, S. G. (2019). *Mobning og selvskade blandt unge*. Center for selvmordsforskning.

Jensen, M. D., & Kvist, J. (2017). Hvordan laver man en stærk analysestrategi? In *Metoder i samfundsvidenskaberne* (1st ed., pp. 39-54). Samfundsletteratur.

Jørgensen, B. B. (2017, Maj 30). *fænomenologi - fænomenologisk sociologi*. Den Store Danske. Retrieved Maj 22, 2022, from https://denstoredanske.lex.dk/f%C3%A6nomenologi_-_f%C3%A6nomenologisk_sociologi

Juul, S. (2022, April 28). *Oplæg om kritisk teori i sundhedsforskning*.

Juul, S., & Pedersen, K. B. (2012). *Samfundsvidenskabernes videnskabsteori - en indføring* (1. Udgave ed.). Hans Reitzels Forlag.

Komiteen for Sundhedsoplysning. (1988). Ottawa Charter om sundhedsfremme.

Konieczna, A., & Jakobsen, S. G. (2019, December). *Unge og sociale medier* (1st ed., Issue 41). Selvmordsforskning. Retrieved Maj 21, 2022, from https://selvmordsforskning.dk/wp-content/uploads/sites/2/2019/12/Nr.-41-Unge-og-some.pdf

konkurrencestat — Den Danske Ordbog. (n.d.). ordnet.dk. Retrieved May 23, 2022, from https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=konkurrencestat

Kristiansen, A. L. (2020, February 16). *MAJA LUNAS HEMMELIGHEDER OG DØD PÅ INSTAGRAM*. DR. Retrieved May 11, 2022, from https://www.dr.dk/nyheder/webfeature/instagram-selvmord

Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade. (2019, November 1). *Hvorfor skader nogen sig selv? | LMS*. LMS. Retrieved April 23, 2022, from https://www.lmsos.dk/selvskade/hvorfor-skader-nogen-sig-selv

Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade. (2021, Maj 5). *Digital selvskade*. LMS. Retrieved maj 25, 2022, from https://www.lmsos.dk/selvskade/digital-selvskade

Litteratur- og informationssøgning i samfundsvidenskaberne. (2016). In C. Juul Kristensen & M. A. Hussain (Eds.), *Metoder i samfundsvidenskaberne* (1st ed., pp. 57-71). Samfundslitteratur.

Metodeguiden. (n.d.). *Etik*. Metodeguiden. Retrieved Maj 26, 2022, from https://metodeguiden.au.dk/etik

Metodeguiden. (n.d.). *Kvalitativ og kvantitativ forskning*. Metodeguiden. Retrieved May 17, 2022, from https://metodeguiden.au.dk/kvalitativ-og-kvantitativ-forskning

Møhl, B. (2017, Maj 30). Nu skader børn også sig selv digitalt. *Børn & Unge*. https://www.epaper.dk/buplforbund/boernogunge/2017/092017/

Møhl, B., & Rubæk, L. (2020). *FAQ om selvskade* (1st ed.). Hans Reitzel.

Navntoft, S. (2018, Januar). *Sociale medier (Faktalink light)*. Faktalink. Retrieved May 19, 2022, from https://faktalink.dk/sociale-medier-faktalink-light

Normativ — Den Danske Ordbog. (n.d.). Ordnet. Retrieved May 30, 2022, from https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=normativ

Østergaard, M. (2005). Patologisk normalitet. In *Sociale patologier* (1. Udgave ed.). Hans Reitzels forlag.

Patchin, J. W., & Hinduja, S. (2017, September 18). *Digital Self-Harm Among Adolescents*. J Adolesc Health. Retrieved Maj 27, 2022, from https://www.jahonline.org/article/S1054-139X(17)30313-0/fulltext

Pedersen, O. K. (2011). *Konkurrencestaten*. Hans Reitzels forlag.

Petersen, A. (2016). *Præstationssamfundet* (1st ed.). Hans Reitzels.

Poulsen, B. (2016). Semistrukturerede interviews. In *Metoder i samfundsvidenskaberne* (1st ed., pp. 75-93). Samfundslitteratur.

Poulsen, S. L. (2020, September 24). Når selvskadende piger mødes på Instagram, er det ikke Instagram, der er problemet. *Information*.

Præstationssamfundet af Anders Petersen. (n.d.). Hans Reitzels Forlag. Retrieved May 23, 2022, from https://hansreitzel.dk/products/prastationssamfundet-bog-39065-9788741261737

Ringeagte — Den Danske Ordbog. (2003). ordnet.dk. Retrieved May 30, 2022, from https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=ringeagte

Roskilde Universitet. (n.d.). *Sundhedsfremme og Sundhedsstrategier på Roskilde Universitet*. RUC. Retrieved Maj 23, 2022, from https://ruc.dk/sundhedsfremme-og-sundhedsstrategier-paa-roskilde-universitet

Rubæk, L., & Møhl, B. (2017). Selvskade - smertens paradoks. *Psyke & Logos*, *37*(2), 5–14. https://tidsskrift.dk/psyke/article/view/25679

selvopfyldende profeti | lex.dk – Den Store Danske. (n.d.). Den Store Danske. Retrieved May 28, 2022, from https://denstoredanske.lex.dk/selvopfyldende_profeti

Selvskade: Viden og råd til dig der skader dig selv. (2021, September 22). Mindhelper. Retrieved May 22, 2022, from https://mindhelper.dk/spiseforstyrrelser-og-selvskade/det-her-skal-du-vide-om-selvskade/

Seminarer.dk & Rubæk, L. (n.d.). *Interview med Lotte Rubæk - Når selvskade bliver digital*. Seminarer.dk. Retrieved Maj 25, 2022, from https://seminarer.dk/nyheder/nar-selvskade-bliver-digital/

Skelbæk, S. (2017, Maj 30). Nu skader børn også sig selv digitalt. *Børn & Unge*. https://www.epaper.dk/buplforbund/boernogunge/2017/092017/

Soengkoeng, R., & Moustafa, A. A. (2022, Marts 9). Digital self-harm: an examination of the current literature with recommendations for future research. *Discover Psychology*, *2*(19). https://link.springer.com/article/10.1007/s44202-022-00032-8

Sørensen, L. M. (2020, Februar 16). *Selvskade og selvmordsplaner bliver delt i hemmeligt netværk med 1.000 danskere*. DR. Retrieved Maj 20, 2022, from https://www.dr.dk/nyheder/indland/selvskade-og-selvmordsplaner-bliver-delt-i-hemmeligt-netvaerk-med-1000-danskere

Sørensen, L. M. (2020, Februar 17). Tre unge kvinder bryder tavsheden om hemmeligt netværk: Selvskade spreder sig som pesten. *DR*. https://www.dr.dk/nyheder/indland/tre-unge-kvinder-bryder-tavsheden-om-hemmeligt-netvaerk-selvskade-spreder-sig-som#!/

Sundhedsstyrelsen & Statens Institut for Folkesundhed. (2021). *Daarligt mentalt helbred*. SAS® Logon Manager. Retrieved April 19, 2022, from https://proxy.danskernessundhed.dk/SASVisualAnalyticsViewer/VisualAnalyticsView

er_guest.jsp?reportName=Daarligt%20mentalt%20helbred&reportPath=/Produktion/Danskernes_Sundhed/

Vestergaard, C. B., & Jørgensen, C. R. (2017, Marts 7). Selvskadende adfærd på sociale medier. *Psyke & Logos*, *37*(2), 60–77. https://tidsskrift.dk/psyke/article/view/25683

Willig, R. (2007). *Til forsvar for kritikken* (1st ed.). Hans Reitzel.

10.0 Bilag

- Bilag 1, Interview med fagperson 1, 10 sider, D. 29.04 2022
- Bilag 2, Interview med fagperson 2, 13 sider, D. 25.04 2022
- Bilag 3, Interviewguide